

Kardinolas Vincentas Sladkevičius atsistatydino - tokia žinutė *Darbininko* redakcija gavo gegužės 6 d. iš Šv. Sosto Nuncia-tūros Lietuvoje, prieš pat išve-žant laikraštį į spaustuve. Popiežius Jonas Paulius II arkivys-kupo V. Sladkevičiaus ipėdiniu paskyrė vyskupą Sigitą Tamke-vičių, kuris iki šiol ėjo vyskupo augziliaro pareigas. Išsamiau apie tai - sekančiame *Darbininko* nu-meryje.

- **Lietuvoje**, be valstybinės šventės - Vasario 16-osios, val-stybės atkūrimo dienos, bus šven-čiamos dar 8 šventės: sausio 1-oji - Naujieji Metai, Kovo 11-oji - Nepriklausomybės atkūri-mo diena, krikščionių Velykų sekmadienis ir pirmadienis - pa-gal vakarietišką tradiciją, Gegu-žės 1-oji - tarptautinė darbo die-na, pirmasis gegužės sekmadie-nis - Motinos diena, liepos 6-oji - Mindaugo karūnavimo die-na - Valstybės diena, lapkričio 1-oji - Visų šventųjų ir mi-rusiųjų minėjimo - Vėlinių - diena ir gruodžio 25-oji bei 26-oji - Šventos Kalėdos.

- **Druskininkų miesto** tary-ba patenkino miesto mero pa-vaduotojo Kornelijaus Platelio prašymą atleisti jį iš pareigų nuo gegužės 3 d. K. Platelis išrinktas leidyklos "Vaga" direktoriumi. Vicemerą žadėjo iki kadenci-jos pabaigos likti savivaldybės deputatu bei Savivaldybių aso-ciacijos prezidento pavaduoto-ju.

- Balandžio pradžioje **Vil-niaus Operos ir baleto teat-ras pakvietė į premjerą**. Lie-tuvoje pirmą kartą pastatyta C. M. von Weberio opera "Laisva-sis šaulys". Spektaklio dirigen-tai J. Aleksa, V. Viržonis, M. Staškus, režisierius - N. Kunin-gas, dailininkas - H. Volmeras (Estija). Pagrindinius vaidmenis atliko S. Stonytė (I. Milkevičiūtė) - Agata, Č. Nausėda (A. Ru-bežius) - Maksas, R. Tumuliaus-kaitė - Anchen, V. Prudnikovas - Kasparas.

- **Druskininkų miesto** tary-ba patvirtino tarptautinės pa-rlamentarų grupės parengtą rezoliuciją, kuria pripažino Čėčėni-jos Respublikos Ičkerija nepri-klausomybę, ir kreipėsi į Lie-tuvos Vyriausybę ragindama ją pripažinti. Balsavime dėl rezol-ucijos atsisakė dalyvauti mies-to tarybos LDDP frakcija, o kon-servatorių, krikščionių demok-ratų, tautininkų ir centro ats-tovai balsavo vieningai.

- **Šiaulių Šv. Petro ir Povi-lo bažnyčioje** po 120 metų pertraukos vėl atlikta Ferenco Liszto oratorija "Kristus". Ora-toriją atliko XIV tarptautinio bažnytinės muzikos festivalio 240 dalyvių - tarptautinis jung-tinis choras, kurį sudarė valsty-binis kamerinis choras "Polifo-nija", kamerinis choras "Mukla-ja" (Latvija), ŠPI merginų chorai "Cantus" ir "Littera", ir tarptau-tinis simfoninis orkestras - Lie-tuvos kamerinis orkestras, Bal-tarusijos valstybinis kamerinis orkestras, Šiaulių kamerinis or-kestras. Dainavo solistai A. Kri-kčiūnaitė, L. Jonutytė, A. Rube-žius ir I. Misiūra. Dirigentas M. N. Sinden (Švedija). Natas, sve-riančias 30 kg, paskolino Stok-holmo muzikos akademijos bib-lioteka.

BALTIJOS VALSTYBIŲ BENDRADARBIAVIMAS: KLIŪTYS IR PASTANGOS

Vakarų šalys linkusios laikyti Lietuvą, Latviją ir Estiją politiniu vienetu ir ragintų jas kuo glaudžiau bendradarbiauti. Vakarų nuosta-tas lemia keli veiksniai. Pirmia, Baltijos valstybės labai mažos ir ūkiškai silpnos, bet susijungusios arba bent savo veikimą suderinusios jos tampa panašesnės į Vakarų valstybę. Antra, Baltijos šalių tarpusavio ryšiai - tai bendradarbia-vimo mokykla ir išbandymas. Jei Baltijos šalys nepajėgtų rasti ben-drų sprendimų, kiltų abejonių dėl jų tinkamumo tapti Europos Są-jungos ir NATO narėmis. Juk abi šios organizacijos ypatingą reikšmę skiria glaudžiam bendradarbia-vimui ir ryžtui ieškoti kompromi-so. Trečia, karinis bendradarbiavi-mas reikalingas bent minimaliam saugumui užtikrinti.

Baltijos šalys teoriškai supranta bendradarbiavimo svarbą ir Euro-pos norą, kad jos veiktų kartu. Daugelis kalbėtojų Baltijos asam-blėjos sesijoje pabrėžė, kad reikia stiprinti tarpusavio bendravimą, rasti naujų priemonių suartėjimui paspartinti. Antra vertus, buvo akivaizdu, kad nepaisant gražių žodžių ir skambių deklaracijų, Bal-tijos šalių bendradarbiavimas, juo-lab integravimas, nėra toli pažen-gęs. Net optimistai pripažino, kad ne viskas vyksta taip sklandžiai kaip galėtų. Baltijos asamblėjos prezidiumo pirmininkas Egidijus Bičkauskas, teigiamai įvertinęs Baltijos asamblėjos bendradarbia-vimą su Beneliukso parlamentu ir Šiaurės taryba, pažymėjo, kad visi komitetai, išskyrus vieną (komu-nikacijų), neišnaudojo galimybių

bendradarbiauti su Baltijos mi-nistrų tarybos komitetais. Ryšiai tarp Baltijos asamblėjos ir Bal-tijos ministrų tarybos yra ne-patenkinami, nes vykdomoji valdžia linkusi nepaisyti asam-blėjos rezoliucijų, kurios neturi įstatyminės galios. Pasirašyta-sis protokolas nurodo, jog Bal-tijos taryba yra aukščiausia Bal-tijos asamblėjos ir Baltijos mi-nistrų tarybos bendradarbiavi-mo forma, bet vien tik šis su-sitarimas neišspręs susikaupu-sių problemų.

Paaikšėjo, kad ir vykdomo-sios valdžios organai nėra veiks-mingesni. Estijos deputatas To-mas Alatulus pažymėjo, kad prieš kelias savaites Estijos vals-tybinė delegacija, vadovaujama prezidento L. Merio, su oficia-liu vizitu lankėsi Briuselyje. Es-tai manė, kad pakvietimas - ypatingas Europos Sąjungos įvertinimas Estijos pasiekimų. Laikraštyje paskaite, kad lanko-si Latvijos delegacija, jie iš pra-džių manė, jog tai eilinė spau-dos klaida - korespondentai esą sumaišė Estiją su Latvija. Bet prezidento G. Ulmanio vado-vaujama Latvijos delegacija tik-rai lankėsi Briuselyje su Euro-pos Sąjungos kvietimu. Taigi Estija ir Latvija net nežinojo apie viena kitos pakvietimą iš Europos Sąjungos. Ši smulkme-na - iš tiesų ne smulkmena - daugiau pasako apie šių šalių tarpusavio santykius negu ska-mbios deklaracijos iškilminguo-se posėdžiuose.

Asamblėjos nariai smarkiai

susiginčijo dėl pareiškimo dėl įvykių raidos Rusijoje. Kilo pa-vojus, kad pirmą kartą asamblė-jos istorijoje per galutinį do-kumentų svarstymą būtų atmes-ta rezoliucija. Buvo rastas kom-promisas. Pabrėžtina ir tai, kad pareiškimo projektas buvo parengtas pažeidžiant pa-reiškimų pristatymo tvarką. Vis dėlto aišku, kad Latvija linkusi atsargiau traktuoti Rytų kaimy-ną negu Lietuva ir Estija. Padary-ta pažangos sprendžiant Latvi-jos ir Estijos nesutarimą dėl jūros sienų demarkavimo. Abu šalių ministrai pirmininkai pranešė, kad iš principo susitarė dėl sie-nos demarkavimo ir įvedė spe-cialias taisykles, kurios iki rug-pjūčio 1 d. reguliuos žvejybą prie Ruhnus salos.

Kol kas nepašalinta kita trin-ties priežastis - Lietuvos įsitiki-nimas, kad Estija stengiasi pabrėžti savo pranašumą kitų sąs-kaita. Neseniai Lietuvos vyriau-sybė kritikavo dažnus aukštų Estijos pareigūnų teigimus, kad Estija ūkiškai labiau pažengusi, bet ir sieksianti pirmoji patekti į Europos Sąjungą. Česlovas Jur-šėnas priminė, kad Europos pa-rlamento pirmininkas K. Hens-chas pabrėžė, jog visos trys Bal-tijos valstybės bus priimamos kartu, atseit, kad Vakarai nepalaiko Estijos pretenzijų. Bet ir čia netartas paskutinis žodis. Mat nepaprastai įtakingos tyri-mo korporacijos RAND studijo-je rekomenduojama priimti Es-tiją su pačia pirmąja Vidurio

(mukelta į 5 psl.)

Lietuvos karių paradas prie Seimo rūmų.

V. Kapočiaus nuotr.

BUS APDOVANOTI BALTIJOS VALSTYBIŲ PREZIDENTAI

Š. m. birželio 25 dieną New Yorke Rytų-Vakarų studijų insti-tutas savo kasmetiniame renginyje apdovanos Estijos, Latvijos ir Lie-tuvos prezidentus už jų reikšmingą vaidmenį siekiant demokratizuoti Baltijos valstybes bei išlaikyti sau-gumą ir ekonominį stabilumą Rytų ir Vidurio Europos regione. Praei-tais metais panašaus pobūdžio

renginyje buvo apdovanoti Uk-rainos prezidentas L. Kučma ir buvęs JAV prezidentas George Bush. Šiais metais JAV vicepre-zidentas Al. Gore turi įteikti ap-dovanojimus Baltijos valstybių prezidentams.

Žymus JAV lietuvis verslinin-kas Juozas Kazickas įeina į šio renginio organizacinį komitetą

ir yra vienas iš šių iškilmių svarbiausių rėmėjų. Renginį taip pat remia stambios JAV korporaci-jos, kurios yra investavusios savo kapitalą į Baltijos valstybių eko-nomiką.

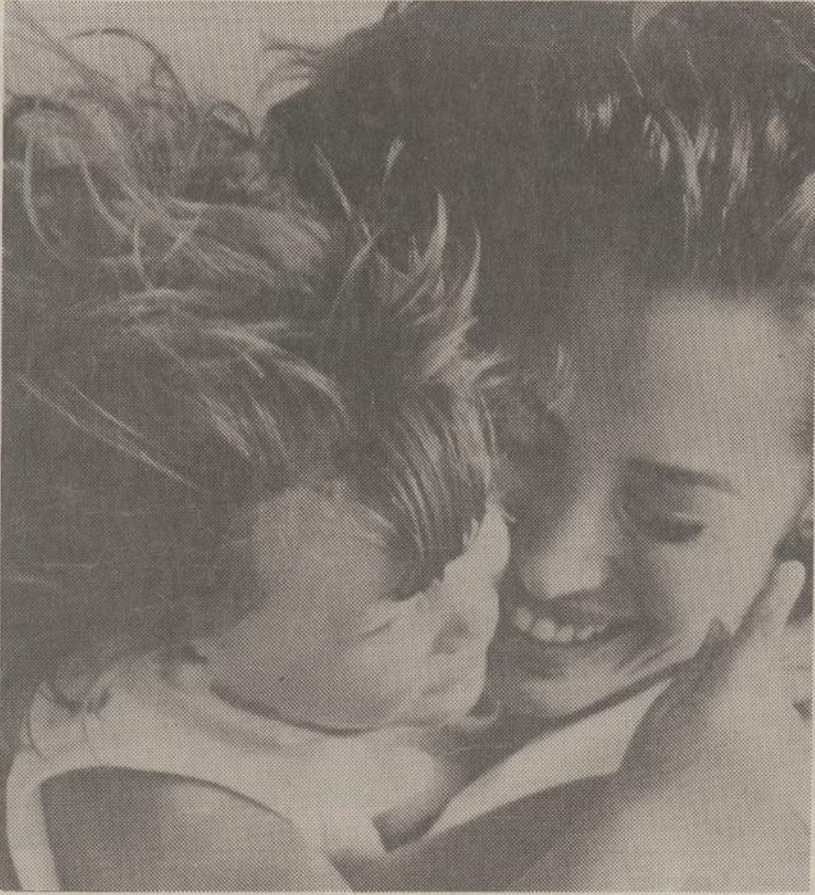
Dr. Oskaras Jusys
Lietuvos misijos prie Jungtinių Tautų ambasadorius

DAUGIAUSIA BAJORŲ GYVENA ŠOSTINĖJE

Vilniuje įvyko Lietuvos bajorų karališkosios sąjungos, tęsiančios 1928 - 1940 metais veikusios Lie-tuvos bajorų draugijos tradicijas, suvažiavimas. Apžvelgta dviejų metų veikla, patvirtintos Statuto pataisos, išrinkta vadovybė, veikė herbų, bajorystės pripažinimo ak-tų, genealoginių medžių ir pinigų paroda. Lietuvos bajorystės aktais kilmė patvirtinta 589-iems bajo-riams, iš kurių maždaug 250 gyvena Vilniuje. Lietuvos ba-jorų karališkosios sąjungos va-dovu antrą kartą išrinktas vil-nietis gydytojas Jonas Stankus. Lietuvos bajorai yra įsteigę mo-kyklą. Joje bajorų vaikai moko-si gražaus elgesio taisyklių, šo-kių, dainų. Kartą per metus lei-džiamas žurnalas "Lietuvos ba-jorai". Šios sąjungos tikslas -

skatinti Lietuvos dvasinį atgi-mimą, pagarbą tautos istorijai, kalbai, iškilioms asmenybėms. Sąjungos veiklos pradžioje vyra-u gana pašaipus požiūris į ją. Dabar, pasak bajorų, šis požiūris pasikeitė. Suvažiavime buvo mė-ginta įtraukti Lietuvos bajorus į politinę veiklą. Tačiau bajorai nutarė likti visuomenine orga-nizacija.

LR

Niekas nėra brangesnio, kaip Motinos meilė.

NUOSAVYBĖ GRAŽINTA PUSEI PRAŠYTOJŲ

1991 metų birželio mėnesį isi-galiojo įstatymas dėl piliečių teisių susigrąžinti nekilnojamąjį turtą. Statistikos žiniomis, buvo pateik-ta 7700 prašymų. Per tą laiką nuosavybės teisė atkurta 3700 savininkų. Daugiausia prašymų patekinta Kaune - 755, Pakruojo - 175, Šakių - 138, Šiaulių - 120, Mažeikių - 113 - rajonuose. Be-veik 3000 - iams prašytojų grąžinti namai ar jų dalys, beveik 500

LR

PO DVIEJŲ METŲ SAVO TURTĄ DEKLARUOS VISI LIETUVOS GYVENTOJAI

Balandžio 30 d. Seimas priimi-nėjo Gyventojų turto ir pajamų įstatymą. Jame numatyta, kad nuo 1998 metų visi Lietuvos gyvento-jai privalės deklaruoti savo turtą ir pajamas. Seimo nariai beveik vieningai pritarė visiems šio įsta-tymo straipsniams. Dėl viso įsta-tymo priėmimo nebuvo balsuo-ta, nes nesutarė dėl Seimo na-rio Juozo Listavičiaus pasiūlymo. Seimo narys siūlo politikams ir valdininkams, be turto ir pajamų, deklaruoti ir savo interesus. In-formacija apie turto deklaravimą,

LR

LIETUVOS URM ĮTEIKĖ NOTĄ DĖL RUSIJOS DŪMOS DEPUTATŲ - ŠOVINISTŲ PASISAKYMŲ

Balandžio 30 d. Lietuvos užsienio reikalų ministerija įteikė notą Rusijos ambasadai Lietuvo-je. Joje atkreipiamas dėmesys į pastaruoju metu kai kurių Rusijos politikų, tarp jų Dūmos deputatų V. Žirinovskio ir A. Nevzorovo, nedraugiškus pasisakymus Lietu-vos atžvilgiu. Pagarsėjęs savo iškreiptais pranešimais apie 1991 metų įvykius Lietuvoje, teležur-nalistas, Rusijos Dūmos deputa-tas A. Nevzorovas prieš savaitę pareiškė apie Rusijos ketinimus "su dar didesnėmis aukomis" su-sigrąžinti Baltijos šalis. Po poros dienų kitas Dūmos deputatas, Rusijos liberalų demokratų lyderis V. Žirinovskis pareiškė apie keti-

nimus "likviduoti" Baltijos ša-lis, kai tik jis tapsias prezidentu.

Panašiai šiomis dienomis apie Baltijos valstybes kalbėjo ir Rusi-jos Prezidento rinkimų kampa-nijoje pirmaujantis komunistų vadovas G. Ziuganovas. Jis teigė, kad Baltijos šalių ekonominė pažanga pagrįsta parazitišku Rusijos žaliavų išteklį naudo-jimu ir baigsis, į valdžią Rusijo-je atėjus komunistams.

Lietuvos URM notoje pa-žymima, kad tokie pasisakymai negali neturėti įtakos Lietuvos ir Rusijos santykiams bei kon-struktyviam abiejų šalių dia-logui.

AGEP

MAŽIAUSIAS PENSIJAS IR ALGAS BALTIJOS VALSTYBĖSE GAUNA LIETUVIAI

Statistikos departamentas pateikė kovo mėnesio duomenis.

	Lietuva	Latvija	Estija
Minimalus darbo užmokestis	52.5 USD	51.2 USD	56.5 USD
Vidutinis darbo užmokestis	160 USD	186 USD	224 USD
Vidutinė senatvės pensija	46.7 USD	66.4 USD	68.3 USD
Nedarbas	8.3 %	7 %	3.4 %
Infliacija kovo mėn.	2.3 %	1.5 %	1.6 %
Metinė infliacija, palyginus su 1995 metų kovo mėnesiu	31.6 %	20.2 %	38.3 %

AGEP

Kaunas. Laisvės Alėja.

V. Kapočiaus nuotr.

Namas, kurio gyventojai - knygos

Marijos ir Jurgio Šlapelių namas Vilniuje - Rytų Lietuvos kultūros muziejus

Ignas Medziukas

1906 m. vasario 6 d. gavus leidimą, Vilniuje, Šv. Jono g. 13, buvo atidarytas knygynas, kuris buvo vadinamas M. Piaseckaitės-Šlapelienės lietuvių knygynu. Tuo metu Šlapeliai buvo ką tik susituokę. Taigi šiemet sukako 90 metų, kai knygynas buvo atidarytas; šiemet sukanka tiek pat metų (1906.X.24), kai buvo pastatyta pirmoji lietuviška opera "Birutė", kurioje Marija Šlapelienė atliko pagrindinį vaidmenį ir dainavo su Kipru Petrausku. Šiemet sukanka ir 120 metų nuo dr. Jurgio Šlapelio gimimo (1876.IV.18-1941.III.17).

Dr. Jurgis ir Marija Šlapeliai nebuvo vien verslo žmonės. Jie buvo žymūs kultūros veikėjai. Dr. Jurgis Šlapelis buvo kalbininkas, pedagogas, visuomenės veikėjas. Knygyną lankė daugelis žymių rašytojų, mokslininkų, kultūros veikėjų. Dr. J. Šlapelis įsteigė skolinamąjį knygynėlį, leido lietuviškas knygas ir savo paruoštus žodynus. Šlapeliai knygas gaudavo ne tik iš Vilniaus - jas užsisakydavo iš kitų Lietuvos knygynų, net iš Mažosios Lietuvos ir JAV.

1918 m. lapkričio 11 d. Vilniuje iškelta Lietuvos vėliava. Įvykiui atminti knygynas išleido dailininko A. Žmuidzina-vičiaus atviruką, kuriame raudoname fone pavaizduotas bal-tas vytiš. Knygynas iškėlė tris-palvę ir 1939 m. spalio 29 d. Vilnių atgavus, o taip pat 1940 m. vasario 16. Ši vėliava tebėra išsaugota iki šių dienų ir bus vertingas muziejaus eksponatas.

1920 m. Vilnius buvo užgrobtas lenkų klasta, vaizduojant, kad tai padarė gen. L. Želigovskis be Varšuvos vyriausybės žinios. Vėliau ši niekšybė paaiškėjo, net ir pats J. Pilsudskis prisipažino, kad buvo padaryta su jo žinia. Šlapeliams teko išgyventi sunkų laikotarpį, nes knygynas ir jo savininkai buvo terorizuojami, daromos kratos, vykdomos provokacijos, knygynas verčiamas mokėti didelius mokesčius, knygyno savininkė nuolat tardoma, mėginant ją apkaltinti antivalstybine veikla. 1938 m. knygynas ir sandėliai buvo užantspauduoti, daug knygų konfiskuota. Tik po lenkų ultimatumo, Lietuvai užmezgus diplomatinis santykius, byla nutraukta.

Dabar Šlapelių ipėdinė Gražutė Šlapelytė-Sirutienė, gyvenanti Santa Monica, Calif., stengiasi namą atgauti ir jį padovanoti Vilniaus miesto savivaldybei, kad jame būtų įrengtas Šlapelių vardo muziejus. Dabar ten vyksta remontas. Už namą, sako, bus vertingesni muziejaus eksponatai. Čia veiks Rytų Lietuvos kultūros paroda, kambariai bus apstatyti Šlapelių baldais. Pasakojama, kad išlikusiu pianinu grojęs M. K. Čiurlionis. Prie staltiesio su šeiminingais dažnai kalbėdavę Jonas Basanavičius, M. Biržiška, Vaižgantas, Vydūnas ir kiti žymūs ano meto lietuvių sklaidėjai.

Atnaujinant namą bei pritaikant jį muziejui, pirmame aukšte palikta erdvi salė dailės kūrinių parodomoms. Čia ne tik bus parodijamos iš leidyklų atvežtos knygos ir laikraščiai, bet ir bus galima juos pasiskaityti vietoje. Rūsyje numatoma įrengti svetainę, kurioje galėtų sugrįžti kovos už lietuvių dvasią, sostinės tradiciją.

1945 m. M. Šlapelienė knygomis prekiauti negavo leidimo, tik rašomąją medžiagą, o kitais

metais galėjo pardavinėti suvenyrus. Sutvarkiusi knygas, 1949 m. viską atidavė LTSR Knygų rūmams.

Marija Šlapelienė senatvėje rašė atsiminimus, pasakodama apie asmenis, su kuriais jai teko bendrauti. Tik dalis tų atsiminimų buvo paskelbta spaudoje. Kai po lenkų okupacijos Vilnius susilaukė lietuviškos operos, M. Šlapelienė, norėdama pasveikinti Kiprą Petrauską, po pastatymo nuėjo į užkulisius. Tas atėjęs paklausė: "O kas tamsta būsi?" "Aš tavo Birutė", - pasakė Marija. Kipras uždainavo: "Birute, sesyte, eik šen, nebijoki". Tai buvo arija iš "Birutės" brolių dueto, kurį "Birutės" pirmojo pastatymo metu Kipras dainavo dar būdamas jaunuolis.

M. Šlapelienė turėjo stiprų sopraną, giedojo Vilniaus bažnytinuose choruose. Kun. Juozas Ambraziejus, tai pastebėjęs, ją supažindino su Vilniaus lietuviams, kurie ją įtraukė į savo veiklą, ypač pagyvenusią, kai 1905 m. į Vilnių atvyko kompozitorius Mikas Petrauskas. Jis subūrė didelį chorą, kuriame dainavo ir Marija Piaseckaitė. 1905 m. Marija atliko Agotos vaidmenį Keturakio "Amerika partijoje", tuo pačiu metu M. Petrausko statytoje operetėje "Kaminkrėtys ir malūnininkas" (beje, ši operetė statyta 1907 m. rugsėjo 14 d. Brooklyne. - Red.) atliko Teklės vaidmenį ir dainavo chore. Vėliau M. Šlapelienė dalyvavo M. K. Čiurlionio vadovaujame chore. Jai buvo žadėta sudaryti sąlygas studijuoti konservatorijoje, bet Marijos gyvenimas pakrypo į kitą pusę - 1905 m. ji iškėkėjo už dr. Jurgio Šlapelio.

Marija Šlapelienė, būdama knygyno savininkė, rinko senas knygas, rankraščius, plakatus, gaidas, atvirukus, pašto ženklus, religinius paveikslėlius, žodžių, viską, kas lietuviška. Lietuvių spaudos draudimo metu ji slėpė ir platinė užsienio atgabentą spaudą (knygas bei laikraščius), todėl ją galima laikyti ir knygneše. Vilniuje, Pilies g. 40, kabo paminklinė lenta, nurodanti, kad šiame name gyveno Marija ir Jurgis Šlapeliai. TŽ

Kryžių kalnas. Los Angeles lietuvių kryžius už Lietuvos laisvę.
V. Kapočiaus nuotr.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2629.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido-tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido-tuvės. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj - **OHLERT-RUGGIERE, Inc.**, 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigų kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuvinių pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJĄ
ir jos spaudą paremkime dabar:
pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-
per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI I VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSU VIENINTĖLE VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

+

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA

✂ LĖKTUVAI
✂ LAIVAI (CRUISES)
✂ TRAUKINIAI (AMTRAK)
✂ AUTOBUSAI
✂ NUOMOJAMOS MAŠINOS
✂ VIEŠBUČIAI
✂ ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS

GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE

40-24 235 Street, DOUGLASTON, N. Y. 11363
TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

Kaip rašyti tikrinius vardus?

Dr. Vytautas Ambrazas

Istorija byloja, kad iki 1940 metų rūpesčių šioje srityje lyg ir nebūta. Knygose, žurnaluose, rimtesniuose laikraščiuose lotyniškų pagrindo abėcėlę vartojančių kalbų asmenvardžiai, išskyrus nedaugelį tradicinių išimčių, buvo rašomi autentiškomis formomis - kaip ir visame pasaulyje. Prie jų tam tikrais atvejais buvo dedamos lietuviškos linknių galūnės: Rembrandtas, Bethovenas (bet Rousseau, Bizet). Tikrai kitokius rašmenis vartojančių kalbų asmenvardžiai buvo transkribuojami, t. y. perrašomi lotyniškais rašmenimis atsižvelgiant į tarimą. Tai irgi visuotinai pripažinta praktika.

Pertvarkyti asmenvardžių rašymą "iš pačių pamatų" imtasi pokario metais. Oficialioji spauda, gaunanti informaciją iš Maskvos, ėmė visus kitų kalbų asmenvardžius perrašinėti tiesiog iš rusiškų formų, keisdama tik slaviškas raides lotyniškoms. Naujesiems spaudos tvarkytojams taip atrodė (kai kam ir dabar atrodo) ne tik lengviau, bet ir "liaudiškiau", o svarbiausia - atitiko rusų spaudos pavyzdį. Kad toji spauda vartojta visai kitokio tipo rašmenis, niekas galvos nesusuko. Būta ir kitokių priežasčių: naujoji tvarka leido atsiriboti nuo tiesioginės informacijos iš užsienio šaltinių. Kai kam atrodė, kad daugelio kitų šalių autorių bei visuomenės veikėjų tikrieji vardai ilgai pasidarys nebeatpažįstami (tos viltys iš dalies išsipildė). Vardų perdėbinėjimas pagal rusiškus

pavyzdžius iš spaudos buvo perkeltas į literatūrą, netgi moksline, ir greitai tapo kone visuotinis.

Kodėl niekam nepakilo ranka sulaikyti šią keistą praktiką, ligi šiol stebinančią pasaulio kalbininkus? Mūsų bendrinės kalbos tvarkytojai P. Skardžius, A. Salys, A. Dambriūnas, P. Jonikas buvo pasitraukę į Vakarus. Kalbos draugija uždrausta, "Gimtoji kalba" sustabdyta. Prieštarauti naujai madai ne vienam iš pasilikusiųjų gal atrodė tolygu kaip

išsirašyti kelialapį prie Laptevų jūros. Tuo pačiu keliu dar anksčiau pasuko latviai, kurių rašyba ir šiaip labiau skyrėsi nuo kitų Europos kalbų. O estai atsilaikė. Jiems pavyko ne tik išsaugoti Kalbos draugiją, bet ir įtikinti savo spaudos tvarkytojus, kad lotyniškų rašmenų skirtumas nuo slaviškų yra reikšmingas. Estai iki šiol rašo svetimus asmenvardžius taip pat, kaip ir visos kitos lotyniško pagrindo rašmenis vartojančios tautos.

Kas daryt vardų rašybą?

Praėjo daugiau kaip dešimt metų, kol Lietuvoje imta apsižiūrėti, i kokią klampynę įbri-dom. Pirmiausia buvo pastebėta, kad tų pačių žmonių pavardes įvairūs leidiniai rašo skirtingai (pamokanti Golsuorsio, Galsuorsio, Galsvorčio, Golsvorčio - o iš tikrųjų Galsworthy byla). Nebežinodami, ar rašyti Fejebachas ar Foerbachas (o gal Foerbachas?), subruzdavo ir marksistai: abejonės palietė kanoniškus tekstus, kur kiekvienas skirtumas (nukelta i 5 psl.)

Vilniaus senamiestis. Paminklas poetui Adomui Mickevičiui. Toliau - Bernardinų bažnyčia.
G. Pocius nuotr.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Motinos meilė ir auka

Motinos auka prasideda už šeimos slenksčio, pro kurį meilė praveda du jaunus žmones. Nuo to pirmojo žingsnio iki paskutiniojo auka motinos nebepalieka. Maži vaikai, sakoma, nuslegia jos rankas ir kelius, dideli prislegia širdį. Vis dėlto, kai nuo vaikų skiriasi, jaučiasi, tartum būtų jos širdis atplėšiama, bet aukojasi dėl savarankiško vaikų gyvenimo, kad tiktai jie būtų laimingi ir kad liktų jai meilė bent iš tolo.

Nebūtų galima sakyti, kad vaikai, kokie jie beužaugtų, neturėtų meilės savo motinai. Jie nešiojasi tą meilę su savimi, nors savo gyvenimu ir darbais pasirodytų motinos nebemyli. Vaiko meilė motinai kyla iš prigimties, kaip ir motinos savam vaikui. Vaikai motiną tikriau įvertina tikrai tada, kai jos netenka. Kai brangenybė mums atimama, tikrai tada geriau suprantame jos vertę. Kad tas supratimas ateitų anksčiau ir reikštųsi gyvenime dar motinai gyvai esant, reikia, kad motinos ir vaiko meilė remtųsi tvirtais doros principais ir tikėjimu.

Gyvenimas yra it stiklinis indas; kai lipdomas sudaužytas, lieka randai. Motinos širdyje rastume daugiausia tų randų, nes ji labai dažnai skaudinama, o dėl meilės vaikui vis turi atsisleisti ir greitai gyti. Ne visada motina ir pasako, kas jai labai skauda, ne visada jai ir pasakius vaikai ją supranta. Dėl to reta kuri motina apsilenkia su septynių kalavijų dūriais. Gera yra, kai jie varsto ne dėl jos pačios kaltės ar nebudrumo. Tada gali ramintis bent savo sąžinėje ar ieškoti paguodos toje Motinoje, kuri sunkiausiai išgyveno septynis kalavijus. Tas paveikslas duotas mums suprasti, kad ir kilniausia motinos meilė mažiau ar daugiau yra saldžiai skausminga.

Motinos diena norima išreikšti pagarbą motinoms už jų auka, parodyti meilę už meilę ir prisiminti jau nuėjusias pirmą savo vaikų. Ir motinos prisimena savo motinas, tik dabar geriau suprasdamos, kokia buvo jų auka.

Motinos diena suartina motinas ir vaikus, tačiau ne tiek viešu minėjimu, kiek asmenišku motinos meilės pajautimu. Motinos meilė nesireiškia viešai, o šeimos židinyje. Dėl to motinos diena, prasidėjusi šeimoje, kai kuriuose kraštuose ir liko tik šeimos švente. Kitur vieši minėjimai davė jai populiarumo, bet atitraukė vaikų dėmesį nuo namų židinio. Viešas minėjimas neturėtų savo prasmės, jeigu nepaskatintų vaikų tą dieną savo motiną apgaubti šilčiausia meile.

Kalbėti apie motiną - tai paliesti švelniuosius žmogaus jausmus. Kalbėti apie motiną - tai sužadinti žmoguje malonius ir gražius vaizdus. Vienam gal pasirodys liūdnas, skausmo pilnas veidas, pasilenkęs ties sergančio lova. Kiti gal prisimins motiną, besidžiaugiančią mūsų džiaugsmais.

Motinos vardas amžiais nenustojo ir nenustos savo reikšmės. Jos meilėje ir pirmose jos pamokose kiekvienas gali surasti savo veiklos ir savo sugebėjimų pirmąjį daigėlį.

Žmonija instinktyviai žino, kad motina yra Kūrėjo padėjęja, tiek teikdama gyvybę, tiek ir ją puoselėdama. Jos įtaka visai žmonijai, ypač jos auklėjimui, yra pagrindinė.

Iš motinos veido sklindanti šviesa turi daug jėgos ir mažam, ant jos kelių sėdinčiam kūdikiui, ir savo tėviškęs lizdą jau palikusiems vaikams. Laimingi tie vaikai, kurie motinos akyse randa savo gyvenimo šviesą!

Vilniaus universiteto Šv. Jonų bažnyčioje.

V. Kapočiaus nuotr.

Autentiškiausias (ir galbūt vienintelis) mūsų mąstytojas

JUOZAS GIRNIUS

(1915, Sudeikiai; Utenos apskr. - 1994, Bostonas)

Apie Juozą Girnį pasakoja prof. Arvydas Šliogeris.

- Gerbiamasis profesoriau, pradėti norėčiau nuo priekabių. Štai apžvelgdamas Antano Maceinos filosofiją, Jūs teigiate: "Tai, kad visa Maceinos filosofija išauga ne iš klausimo, o iš atsakymo, laikyčiau didžiausiu jos trūkumu". Galima suprasti, kad Juozui Girniui šio trūkumo Jūs nepriskiriate. Ar nesate "papirkas" Girmiaus tolerancijos, jo atidumo kitaip manančiam, "žmogui be Dievo"? Mano manymu, Girmiaus pozicija yra ta pati: žmogus be Dievo yra klystantis žmogus?

- Žodis "klystantis" Girniui kaip tik netiktų. Jūs gerai pastebėjote, kad svarbiausias Girmiaus, kaip žmogaus ir ypač kaip mastytojo, bruožas yra tolerancija pačia autentiškiausia žodžio prasme. Kalbėdamas apie Girmiaus toleranciją, turiu galvoje ne tik tai, kad jis apskritai tolerantiškas kitaminciams, vadinamiesiems ateistams, su kuriais ginčijasi, polemizuoja savo žymiausioje knygoje "Žmogus be Dievo". Vienas dažniausiai vartojamų jo filosofijoje žodžių - "egzistencinis rūpestis". Ką tai reiškia? Tai pirmiausia rūpestis dėl žmogaus. Girmius visų pirma ir stengėsi išskleisti savo egzistencinį rūpestį. Kitaip tariant, visa jo filosofija išauga ne iš kokių išankstinių dogmų, net ne iš

knygų (kad ir autoritetingų), ne iš išankstinio nusiteikimo, bet iš konkrečios ir, sakyčiau, labai tragiškos situacijos - viso XX a. situacijos, Lietuvos situacijos. Tai pagrindinis Girmiaus mąstymo variklis. Žmogus, kurio mąstymas išaugęs iš tokios skaudžios patirties, savaime yra tolerantiškas. Tas, kas "išeina" tą skaudžią patirtį, supranta, kad, nepaisant, kokių ideologinių, religinių ir pan. pažiūrų laikytųsi žmonės, jų visų patirtis yra ta pati. Kitaip sakant, ateistui gyventi ne mažiau skauda. Žodžiu, Girmius niekuomet neužima teisuolio pozicijos.

Mes dažnai gretiname: Girmius-Maceina-Šalkauskis - tarsi tai būtų vienodi mąstytojai. Drįsčiau teigti, kad, pavyzdžiui, Maceina ir Girmius yra visai priešingi mąstytojai. Svarbiausias mąstymo objektas abiem filosofams yra Dievas - tai natūralu, kaip žmogaus ir ypač kaip mastytojo, bruožas yra tolerancija pačia autentiškiausia žodžio prasme. Kalbėdamas apie Girmiaus toleranciją, turiu galvoje ne tik tai, kad jis apskritai tolerantiškas kitaminciams, vadinamiesiems ateistams, su kuriais ginčijasi, polemizuoja savo žymiausioje knygoje "Žmogus be Dievo". Vienas dažniausiai vartojamų jo filosofijoje žodžių - "egzistencinis rūpestis". Ką tai reiškia? Tai pirmiausia rūpestis dėl žmogaus. Girmius visų pirma ir stengėsi išskleisti savo egzistencinį rūpestį. Kitaip tariant, visa jo filosofija išauga ne iš kokių išankstinių dogmų, net ne iš

tomistas - jis remiasi ta, beveik oficialia tapusia neotomistine doktrina. Girmius kategoriškai atsisako priimti neotomizmą kaip kažkokią kategorišką, galutinę tiesą. Jam svarbu ne tai, kas jau pasakyta apie Dievą, ne apibrėžimai ar filosofinės sistemos. Jam svarbu - tai jo santykio su pasauliu būdas - rasti Dievą "čia ir dabar". Todėl aš ir esu žymiai kritiškiau nusiteikęs Maceinos bei Šalkauskio atžvilgiu negu Girmiaus - taikydamas tą patį autentiško mąstymo kriterijų, kuris buvo pagrindinis ir Girniui.

Drįsčiau netgi teigti (kadangi ta mūsų filosofinė tradicija labai kukli - nors ji yra, nepaisant priešingos kai kurių mūsų kolegų nuomonės), - kad Girmius yra pats autentiškiausias lietuvių mąstytojas. Galbūt tai vienintelis mūsų mąstytojas - būtent: mąstytojas. Ne filosofijos specialistas, bet žmogus, kuriam mąstymas yra jo gyvenimo būdas, jo būdas išeiti į pasaulį, atsiverti pasauliui, apmąstyti, kas jis yra, kur jis yra. Tai ne dirbtiniai, ne išskaityti klausimai. Tuo požiūriu mąstytojas skiriasi nuo mūsų tradicinės filosofo sampratos: filosofijos specialistai mąsto tai, ką jie skaito. Girmius nebuvo iš jų. Jo filosofijos išeities taškas - jis mąstė tai, ką matė, kas jam skaudėjo, mąstė savo skausmą pasaulio akivaizdoje. Užtat Girmius man - išskirtinė figūra iš tos trijulės, nors jis, kaip filosofijos specialistas, nusileidžia, tarkim, Maceinai ir Šalkauskiui;

nors jis yra parašęs kur kas mažiau. Aš jį vadinu "vienos knygos autoriumi" - nors jo palikimas toli gražu ja neapsiriboją. Vis dėlto jo didžioji knyga, kur atsiveria "tikras" Girmius, tai - "Žmogus be Dievo". O "Tauta ir tautinė ištikimybė" yra ne tiek filosofinis, kiek ideologinis rašinys. Arba, sakykim, jo monografija apie Dovydaitį - vis dėlto tai monografija apie kitą žmogų... Ten autentiškas mąstymas ne taip atsiskleidžia, kaip jo didžiojoje knygoje ir dar kai kuriuose straipsniuose. Prisipažinsiu, kad Maceina ir Šalkauskis man yra visiškai svetimi - tas sausas neotomizmas, nyki scholastika; svetimasis ir Maceinos lengvumas, netgi atsainumas apmąstomų dalykų atžvilgiu. O Girmius man yra ypač artimas mąstytojas.

- Vis dėlto, gindama ir savo poziciją, išsakytą ankstesniame klausime, norėčiau pacituoti ir patį Girmį. Jis rašo: "Žmogus savotiškai liudija Dievą ir tada, kai jį neigia". Vadinas, Girmui nekyla klausimas, ar gali būti teišs "žmogus be Dievo"; jis liudija - teisingas tėra vienintelis kelias į Dievą. Kartu norėčiau pasiteirauti apie Girmiaus priešpriešą Maceinai ir Šalkauskiui, kurią iškėlė Rasa Maziliauskaitė "Krantuose". Ar iš tiesų Girmius skiriasi nuo pastarųjų savo vakarietiška orientacija (t. y. Šalkauskio ir Maceinos orientacija buvo daugiau rytietiška)?

- Man tos perskyros - rytietiška, vakarietiška - mažai ką sako; atrodo, jos paremtos labai elementaria chronologija ir biografijos faktais. Sakykim, Šalkauskis yra ankstesnės kartos negu Maceina ir Girmius - taip dažniausiai ir rikiuojama: Šalkauskis - pirmoji karta, Maceina - antroji, Girmius - tarsi trečioji. Dar galim prisiminti, kad Šalkauskis iš tiesų patyrė didelę rusų kultūros įtaką, kadangi ir dirbo Rusijoje, ir buvo tokie laikai, kad toji įtaka mums neišvengiamai buvo labai stipri. Bet tai daugiau išorinės aplinkybės. Šalkauskis yra maksimaliai vakarietiškas mąstytojas! Neįsivaizduoju, kaip galima būti vakarietiškesniam, kadangi tomizmas bei neotomizmas yra pati vakarietiškiausia filosofija; sakyčiau, tai filosofija, kuri pagrįsta grynąja aristoteline logika, kuri atmeta bet kokius spiritualistinius momentus, atmeta, ką Girmius vadina "egzistenciniu rūpesčiu". (Tęsinys kitame numeryje)

Apie malda

Vladimir Solovjev

2

(Tęsinys. Pradžia NR.18)

Aišku, kad nė vienas šitų norų netinka Dievui, tačiau tinka Jo santykiams su mumis. Mes negalime trokšti Dievo sau nelyg kokio nors daikto; negalime norėti, kad kas nors kistų Jame, visiškai tobulame, tačiau vienybėje su Dievu mes galime siekti savojo tobulumo.

Dievas amžinai yra Pats savyje, bet mes trokštame, kad Jis egzistuočiau mums, nes kol gyvename pagal savo ir pasaulio valią, Dievas mums tartum neegzistuoja.

Dievas yra visa apimantis, visa turintis savyje, ir mes priklausome Jam. Tačiau turime Jam priklausyti ne tik dėl viešpatavimo galios, bet ir dėl Jo dieviškojo tobulumo. Jam - aukščiausiajam gėriui ir vienintelei palaimai - mes turime paklusti laisvai ir geravališkai.

Dievas yra nekintantis, bet mes turime trokšti, kad Jis priartėtų prie mūsų, t. y. kad mes patys pasikeistume pagal Jo pavyzdį. Taip amžiais nekintanti saulė įgauna naują jėgą praregėjusiam aklaui dėl to, kad jis pats pasikeičia ir gali matyti šviesą.

Taigi, trokšdami Dievo, siekiame: pirma, kad Jis mums atsiskleistų ir pasakytų savo vardą, t. y. suteiktų galimybę jį atpažinti, skirti nuo kitko; antra, pažinę Dievą, mes turime priimti Jo apreikimą arba pripažinti Jo vardą, nes ir pažinus Dievą, galima nepripažinti Jo kaip Dievo; ir trečia, pažinus ir pripažinus Dievą, mes turime tapti panašūs į Jį, kad Jo vardas mums taptų šventas.

"TEESIE ŠVENTAS TAVO VARDAS".

Trokšti Dievo reiškia geranoriškai Jam priklausyti. Ši mūsų priklausomybė Dievui sukuria Jo karalystę mumyse, ir šios vidinės karalystės mes jau meldėme, tardami: "Teesie šventas Tavo vardas". Šito trokšdami, mes norime, kad Dievas karaliautų ne tikai mūsų širdyse, bet ir akivaizdžiuose darbuose, ir taip bus tada, kai ne tik atskiros sielos, bet visos būtybės atiduos Dievui ir kartu sudarys Jo

tikrąją karalystę. Tokios Dievo karalystės dar nėra pasaulyje, tačiau, tikėdami Dievu, mes tikime ją ateisiant ir meldžiame jos, tardami: "TEATEINIE TAVO KARALYSTĘ".

Nesakome - tebinie sutverta arba tesusikuria Tavo karalystė, o sakome - teateinie. Ateiti gali tik tai, kas jau yra. Dievo karalystė jau yra savaime, nes visa pavaldū Dievui Visagaliui. Tačiau mes trokštame, kad Dievo karalystė būtų ne tik virš visko, kas jau yra, bet ir visur, kad visa būtų vienybėje su Juo. Dievas yra gėris, nežinantis ribų, palaime, nežinanti pavydo. Jo valia - būti visa visame. Jis yra vienintelis gėris ir palaime ir trokšdami Jo valios išsipildymo mes trokštame gėrio visiems. Vienintelė kliūtis yra būtybių, nepriimančių dieviškojo gėrio, valia, kuri priešinas Dievo valiai. Valia yra asmeninė bet kurios būtybės jėga, bet kokio veiksmo ir bet kokios tikrovės pradžia, todėl, kol mūsų valia nepriima Dievo, tol Jo ir nėra mūsų tikrovėje. Tik savo valia būtybė gali priešintis Dievui, atsisirti nuo Jo, atsisirti Jį nuo savęs. Štai todėl Dievo valia reikalauja mūsų asmeninės valios - mes patys turime vykdyti Jo valią. Vadinas, kol mes šito nenorime, Viešpaties valia mumyse nepasireiškia. Kol pasaulis nenori būti Dievo karalyste, tol Dievas nekaraliauja jame, ir šis pasaulis pasilieka žeme, atskirta nuo dangaus, žeme, kurioje nėra Dievo valios. Būtybės, savo valia visiškai paklusios Dievui, pačios atvėrusios Jam kelią į save ir savo valią padariusios tik forma ir Dievo valios išsipildymu, - tokios būtybės sudaro dievišką pasaulį - dangų arba šlovės karalystę. Ten Dievo valia vykdoma per visų valią, ir todėl Dievo karalystė jau atėjusi. Melsdami jos atėjimo į mūsų žemę, mes trokštame, kad Dievo valia veiktų žemėje lygiai taip, kaip ir danguje, t. y. ne skirtųsi nuo kūrinio asmeninės valios, o visiškai sutartų su ja taip, kad visi kūriniai norėtų tik to, ko nori Dievas.

"TEESIE TAVO VALIA, KAIPI DANGUJE TAIP IR ŽEMĖJE". Šia malda mes patys atiduodame savo valią Dievui ir kviečiame visas būtybes, visus kūrinius laisvai sąjungai su Viešpaties valia, kurioje gera visiems. Šia malda mes visiems linkime vienintelio tikro gėrio, visa apimančios meilės, tokiu būdu ne tik kviesdami, bet jau ir vykdydami Dievo valią, kuri yra meilė.

Tardami "Teesie Tavo valia", mes suteikiame Viešpaties valiai galimybę veikti per mus. Tačiau, kad mūsų ir Viešpaties valios

sąjunga išsaknytų širdies dirvoje, reikia tam tikrų sąlygų. Nes reikalingi ankstyvi ir vėlyvi lietūs, kad iš aukščiauo priimtos dvasinio gyvenimo sėklos galėtų duoti savo vaisius.

Atsidavę Viešpaties valiai, iš tikro norime, kad ši vienintelė valia išsipildytų mumyse ir per mus, tačiau tarp mūsų norų ir tikrovės iškyla trejopos prigimties kliūtys. Šios kliūtys, su kuriomis mes neišvengiamai susiduriame, glūdi: pirma, juslinėje žmogaus prigimtyje (mūsų dabartis); antra, negeruose praeities darbuose (mūsų praeitis); trečia, slaptame blogio jėgų poveikyje (mūsų ateitis). Kai meldžiame Viešpaties valios išsipildymo, mes norime įveikti šias kliūtis. Taigi mes turime sutramdyti savo prigimtį (susilaikymu), tikėti nuodėmių atpirkimu (tiesa) ir apsisaugoti nuo pikto (dvasios tvirtybės).

"DUONOS KASDIENINĖS DUOK MUMS ŠIANDIEN". Mūsų juslinė prigimtis tampa kliūtimi Viešpaties veikimui mumyse dviem atvejais: kai neigiam jos jėgą, įpuлдami į dvasinį pasididžiavimą, ir kai visiškai jai pasiduodame, iklimpdami dvasinę vergovę. Beje, pirmasis galų gale atveda į antrąjį, nes kad ir kiek ilgai mes neigtume juslinės kūno prigimties jėgą ir reikšmę, atsisirti nuo jos mes negalime. Todėl, neigdami kūno valdžią, mes tik pateisiname savo neveiklumą kovoje su ja ir taip leidžiame jai pergalėti dvasią. Taigi tariama mūsų laisvė atveda prie tikros vergystės. Šitai mes aiškiau pamatysime, kai bus kalbama apie gundymus. Dabar tik pastebėsime, kad duonos kasdieninės prašymas šiandieną rodo deramą mūsų gamtinių poreikių vietą, kuri tolima ir nuo klaidingo spiritualizmo, ir nuo žemo praktinio materializmo. Kasdieninė duona šiandien reiškia tai, kas būtina mūsų prigimčiai kiekvienu metu. Čia poreikiai neskirstomi į dvasinius ir materialios prigimties, nes jie neišskiriami mumyse - sudvasintuose gyvčiuose ir įsikūnijusiose dvasiose.

Mes norime, kad mumyse atsiradusi dvasinio gyvenimo užuomazga būtų apsaugota nuo juslinių gamtos ir pasaulietinių stichijų, tačiau ir juslinė prigimtis turi būti patenkinta, kad galėtų tapti mūsų dvasinio gyvenimo terpe ir ginklu. Ir dvasiniam, ir fiziniam gyvenimui reikia duonos kasdieninės: pirmam dėl savęs, antram dėl pirmojo. Duona kasdieninė sielai - visa tai, kas palaiko mūsų valią ir dvasinį gyvenimą.

(Tęsinys kitame numeryje)

BALSUOKIME UŽ DEMOKRATIJĄ!

Lietuva stovi prieš mus šiandien laisva ir nepriklausoma, bet taip pat nualinta, apvogta ir apatiška. Artėjantys Seimo rinkimai bus lemiami Lietuvos valstybei. Padėkime Lietuvai atrasti sau tiesų, tikslų kelią į pilną demokratiją.

Tautos Fondas ragina visus Amerikoje gyvenančius lietuvius, turinčius naujus Lietuvos Respublikos pasus, registruotis balsuoti ir skatina neturinčius naujų pasų juos kuo galima greičiau įsigyti.

Dalyvaukime rinkimuose savo balsais, išreikšdami savo norus ir viltis šviesesnei Lietuvos ateičiai!

TURINTIEMS

NAUJĄ LIETUVOS RESPUBLIKOS PASĄ

Data _____

Embassy of Lithuania
2622 16th Street NW
Washington, D.C. 20009

Didžiai gerbiamieji,

Norėsiu balsuoti Lietuvos artėjančiuose Seimo rinkimuose.
Prašau mane tam tikslui užregistruoti:

PAVARDĖ, VARDAS _____

ADRESAS _____

Čia pridedu atšviestą kopiją savo naujo Lietuvos Respublikos paso puslapio, kuriame pasirodo mano nuotrauka.

Parašas _____

PASTABA: BALSUOTOJAI TURI UŽSIREGISTRUOTI
IKI RUGSĖJO 10 D.

NETURINTIEMS

NAUJO LIETUVOS RESPUBLIKOS PASO

Data _____

Consulate General of Lithuania
420 Fifth Ave.
New York, N.Y. 10018

Didžiai gerbiamieji,

Noriu įsigyti naują Lietuvos Respublikos pasą.

PAVARDĖ, VARDAS _____

ADRESAS _____

TELEFONAS _____

GIMIMO DATA _____

GIMIMO VIETA _____

IŠVYKIMO IŠ LIETUVOS DATA
(JEI GIMĘS AR GIMUSI LIETUVOJE) _____

Prašau kuo greičiausiai atsiųsti reikiamą informaciją, nes noriu dalyvauti artėjančiuose Seimo rinkimuose.

Parašas _____

PASTABA: VIDUTINIŠKAI, LIETUVOS PASO
IŠDAVIMAS TRUNKA 4 MĖNESIUS

TAUTOS FONDAS

351 Highland Blvd.
Brooklyn, New York 11207

Lietuvos pasienio policijos patruliai saugo sieną su Gudija.

V. Kapočiaus nuotr.

Kunigo Ylos raštai Lietuvoje

Lietuvoje dar daug sovietinės amoralės ūkanų. Tačiau ten yra ir daug žmonių, ypač jaunimo tarpe, kurie ieško amžinųjų principų spindulių šioms ūkanoms išblaškyti. Tokio ieškojimo žymus proveržis yra pastangos pateikti Lietuvos jaunimui garsaus ideologo ir auklėtojo kun. Ylos mintis. Jis ne tik žodžiu mokė ir auklėjo jaunimą, bet

parašė šiomis temomis per trisdešimt knygų bei brošiūrų ir daugybę straipsnių lietuviškai spaudai. Savo darbuose, labai išvalgiai ir įtikinamai perduodamas mintis, jis nagrinėjo krikščioniško gyvenimo principus, artimo meilės ir visuomeninių pareigų prasmę. Tokių jo raštų keli pavyzdžiai yra šios knygos: "Ateitininkų vadovas", "Moder-

ni mergaitė", "Laisvės problema", "Dabarties žmogus", "Siauroji ir pilnutinė katalikybė" ir kt. Šių ir kitų jo knygų idėjomis ir praktiškais patarimais labai domisi Lietuvos jaunimas, ypač ateitininkai ir skautai. Todėl reikia džiaugtis, kad Lietuvoje atsirado iniciatorių, pasiryžusių atrinkti aktualiausius kun. Ylos darbus ir juos išleisti viename tome.

Sudarydami testamentus, nepamirškite geriausio draugo - "DARBININKO", kuris kiekvieną savaitę skelbia naujienas lietuvių namuose.

Tačiau tam jiems reikalinga išsvietų finansinė parama, juolab, kad tai nėra siekimas pasidaryti medžiaginio pelno, bet ryžtas kurti dvasinio atgimimo priemonės.

Šis sumanymas skleisti kun. Ylos idėjas yra ypatinga proga mums prisidėti prie šviesesnės mūsų Tėvynės ateities kūrimo. Todėl visi, o ypač tie, kurie vienu ar kitu būdu bendravo su kun. Yla, kviečiami paremti šias pastangas ir praturtinti Lietuvą kun. Ylos idėjomis.

Siųskime savo aukas Ateitininkų Federacijos Fondo (Ateitis Federation Fund) išdininkei šiuo adresu: Aldona Juozavičius, 9650 So. Komensky Ave., Oak Lawn, IL 60453-3362, pažymėdami, kad auka skiriama kun. Ylos raštams leisti. Šias aukas galėsime atskaityti nuo valdžios mokesčių. Tai yra proga prisidėti prie mūsų tėvynės dvasinio atgimimo. Taigi, nepraleiskime tikro krikščioniško džiaugsmo dalyvauti krikščioniškos moralės sugrąžinime Lietuvai.

Č. Masaitis

BALTIJOS VALSTYBIŲ BENDRADARBIAVIMAS: KLIŪTYS IR PASTANGOS

(atkelta iš 1 psl.)

Europos šalių grupė, o šis pasiūlymas veikiausiai sustiprins Estijos ambicijas.

Ir kitose srityse esama nemažai trūkumų. Dar nesusitarta dėl laisvos prekybos žemės ūkio produktais, nors pranešta, jog padaryta pažangos. Ginčijamasi dėl muito ir tranzito taisyklių, rytinių sienų kontrolės. Kol kas nepanaikinta ir tarpusavio sienų kontrolė. Netruksta entuziastų, ypač tarp parlamentarų, raginančių plėsti ir gilinti Baltijos bendravimą. Tačiau visų trijų šalių vykdomosios valdžios kol kas neskiria pirmenybės Baltijos integracijos darbams ir nepajėgia pašalinti kai kurių principinių nesutarimų. Ir kol to nebus, Baltijos šalys sėkmingiausiai bendradarbiaus tose srityse, kur sveitimų valstybių vaidmuo itin reikšmingas, pvz., gynyboje.

"Laisvosios Europos"

radijas

Lietuvos ir Lenkijos valstybės istorijos laikotarpiu ir bendra kultūrine tradicija, - jie nuo seno rašomi ir rašytini kaip lietuviški: Mickevičius, Slovackis, Kraševskis ir pan. (tai netaikoma vėlesniems ir dabartiniais lenkiškiems asmenvardžiams). Pagal lietuviškų vardų pavyzdį įprasta rašyti karalių, šventųjų, popiežių vardus (Pilypas II, Liudvikas XIV, Šv. Vaitiekus, Jonas XXIII). Tradicijos vaidmuo leidžia suprasti, kodėl autentiškos rašybos negalima besąlygiškai taikyti vietovardžiams: daugelis jų yra tvirtai įsigalėję tradicinėmis formomis. Taigi rašėme ir rašysime Talinas, Paryžius, Varšuvą ir t. t., jau nekalbant apie tokius lietuviškos kilmės vietovardžius, kaip Gardinas, Ašmena, Svyriai, Vydžiai.

Jau ne sykį buvo keliamas klausimas: ar patogų turėti lietuvių kalboje dvejopą kitų kalbų asmenvardžių rašybą - vienokią mokslinei, informacinei ar apskritai rimtesnei literatūrai, kitokią populiariai periodinei spaudai? Tas dvejopumas, matyt, tėra laikinas pereinamojo laikotarpio reiškinys. Spaudžiama kitų lotyniškų rašmenis vartojančių kalbų, mokslo ir tarptautinio bendravimo poreikiu, stiprejančių ryšių su užsienio lietuvių spauda, pavardžių perdirbinėjimo praktika sparčiai traukiasi, ir tikrosios asmenvardžių formos plačiu srautu grįžta į mūsų gyvenimą. 1984 m. Lietuvių kalbos komisijos nutarimu tokia rašyba oficialiai įteisinta. Atėjo laikas užversti tą visiems ikyrėjusia, skersai išilgai primargintą asmenvardžių perrašos bylą.

GK

"Prieš badą, skurdą ir LDDP" akcijos dalyvės Vilniuje.

V. Kapočiaus nuotr.

- Š. m. gruodžio 27-31 d. Melbourne, Australijoje, vyks Australijos lietuvių dienos, kurios ruošiamos kas antri metai. Svarbesnieji šiuometiniai renginiai: Lietuvių dienų iškilmių pradžia (gruodžio 27 d.), Tautosakos, dainos, poezijos vakaras (gruodžio 27 d.; pakviesta chigagiškė poetė Julija Švabaitė), Dainų vakaras (gruodžio 28 d.).

- Lietuvoje sulaukta pirmojo ispanų - lietuvių kalbų žodyno, kurį paruošė žinomas romanų kalbų žinovas bei vertėjas Valdas Petrauskas, šiuo metu gyvenantis Kanadoje. Žodynas padės ne vien tiems, kas mokosi šios kalbos, bet ir jau skaito grožinę, publicistinę ir populiariąją moksline literatūrą, spaudą ispanų kalba ir mėgina ją versti į lietuvių kalbą, palengvins orientavimąsi lietuviams, vis daugiau besidomintiems Lotynų Amerikos tautų gyvenimu, kultūra ir literatūra.

- Vydūno fondas, įsteigtas 1952 m. kovo 23 d. Chicagoje, yra pelno nesiekianti organizacija. Aukos atleidžiamos nuo asmeninių mokesčių. Fondas iki šiol stipendijoms, paskoloms, knygų leidimui, konkursų premijoms išmokėjo \$600,000 dol. sumą. Informaciją teikia A.S.S. skyriai ir Vydūno fondo valdyba. Tel. (708) 243-0865, 14911 East 127th Street, Lemont, IL 60439.

- "Mūsų Vytis", Akademinio Skautų Sąjūdžio žurnalas, įsteigtas 1948 m. Memminge, Vokietijoje. Išeina tris kartus per metus. Dabartinė redaktorė fil. D. Ječienė, 1310 Wayside Dr., Villa Park, IL 60181.

- Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Moterų Sąjunga veikia per kuopas, kurios reiškiasi lietuvių parapijose. Šiuo metu Amerikoje veikia šios kuopos: 1 - Centro valdyba; 2 - Cicero, IL; 3 - Chicago, IL, Marquette Park; 20 - Chicago, IL, Brighton Park; 5 - Worcester, MA; 15 - Brockton, MA; 73 - Lowell, MA; 17 - Hartford, CT; 33 - New Haven, CT; 43 - Waterbury, CT; 57 - Manchester, CT; 42 - Grand Rapids, MI; 54 - Southfield, MI; 8 - Baltimore, MD; 35 - Cleveland, OH; 68 - Newark, NJ; 76 - St. Petersburg, FL; 75 - Chicago, IL, Evergreen Park.

- Birutei Jasaitienei, JAV Lietuvių Bendruomenės Socialinių reikalų tarybos pirmininkei, paskirta Korp! Giedros premija: "Moteriai, pasižymėjusiai krikščioniškų idealų tarnyboje". Premija bus įteikta birželio 9 d. Pasaulio Lietuvių Centre, Lemont, IL.

- Su Rasa Razgaitiene, Tautos Fondo tarybos sekretore, Lietuvoje leidžiamas savaitraštis "Dienovidis" kovo 22 d. (nr. 12) išspausdino platų pasikalbėjimą "Norime padėti Lietuvai".

- Solistas Jonas Vaznelis, iš Chicagos, plačiai paminėtas Vilniuje leidžiamame žurnale "Muzikos barai". Irenos Mikšytės straipsnis užima visą puslapį 1996 m. antrame numeryje.

- Prel. dr. Juozas Prunskis yra mecenatas konkurso "Gyvybė. Turtas. Geradarystė". Konkurse dalyvavo 50 autorių, atsiųsta 56 darbai, paskirtos trys premijos.

(atkelta iš 2 psl.)

kvėpia ezeija. Partijos CK nurodymu 1961 m. prie Lietuvos TSR Mokslų Akademijos buvo sudaryta Lietuvių kalbos komisija, vadovaujama J. Žiugždos. Jai buvo pavesta suvienodinti kitų kalbų tikrinių vardų perdirbinėjimą. Komisija, į kurią įėjo ir keli kalbininkai, darbavosi iki 1970 m., posėdžiavo 13 kartų, bet pavesto uždavinio taip ir neišsprendė. (Iš tiesų nelengvas dalykas išspresti uždavinį, kurio pati sąlyga klaidinga.) 1977 m. komisijos sudėtis buvo atnaujinta, jai ėmė vadovauti K. Korsakas. Vėl prasidėjo tikrinių vardų rašybos svarstymai. Šį kartą kalbininkai jau aiškiai pareiškė, kad pavardžių perdirbinėjimo pagal apytikrą tarimą iš viso neįmanoma suvienodinti ir reikia grįžti prie jų tikrųjų, t. y. originalių formų. Spaudos ir kitų informacijos priemonių atstovai komisijoje stėjo piestu: kaip sužinosime tikrąsias asmenvardžių formas, jei visa informacija slaviškomis raidėmis plaukia iš Maskvos? Juos palaikė tuometinis švietimo ministras A. Rimkus, "Vagos" vyr. redaktorius K. Ambrasas, enciklopedijos vyr. redaktorius J. Zinkus ir kt. Ilgai buvo įrodinėjama, kad net mokslininkai ir enciklopedijos straipsnių autoriai ima duomenis iš antrų rankų ir patys nebežina tikrųjų pavardžių... (Tartum estų ir Lietuvos lenkų spaudai jas dangaus paukščiai parnešintų.) Pagaliau prieita prie kompromiso: leisti spaudai ir populiariai literatūrai toliau perdirbinėti kitataučių pavardes, o mokslinei, informacinėje, specialioje literatūroje jas rašyti originalo rašyba. Nors prieš tą nutarimą balsavo tik vienas komisijos narys (Genrikas Zimanas), bet ir to vieno užteko: 1981 m. balandžio 2 d. oficialus nutarimas Nr. 6 niekada nebuvo paskelbtas, o komisijos veikla vėl nutrūko ketveriems metams.

1984 m. dar sykį atnaujinta Lietuvių kalbos komisija, vadovaujama J. Palionio. Komisijos nutarimu asmenvardžių rašymas originalo kalba pagaliau buvo įteisintas moksliuose, reklaminiuose, informaciniuose ir specialiuose leidiniuose.

Petras Griškevičius - kalbininkas

1985 m. Lietuvių kalbos komisijos kalbininkai pareikalavo pa-

Nelaukime nurodymų iš viršaus

Šviesuomenei skirti nauji periodiniai leidiniai ("Krantai", "Gaida" ir kt.) jau nuosekliai perėjo prie asmenvardžių tikrųjų formų. Vis dažniau jas matome pažangiojoje spaudoje, kuri stengiasi imti duomenis iš pirminių šaltinių ("Gimtajame krašte", "Atgimime" ir kt.), jas teikia operos, filharmonijos, kitų kultūros įstaigų informacija. Gal netrukus tikrąsias autorių pavardes vėl pamatysime ir verstinių knygų viršeliuose.

Gali kilti mintis: ar verta dar kelti dulkes nuo senų svarstymų protokolų, jei visuomenė pati sėkmingai taiso praeities klaidas? Deja, neišskumų ir net prietarų čia likę nemaža. Atsiranda ir naujų: kai kam atrodo, kad autentiškas pavardės bus sunku tiksliai ištarti, kad jos kels abejonių radio ir televizijos diktoriaus, kad mūsų kalba ypatinga, o visuomenė dar nepriaugusi iki kitų šalių lygio. Todėl, matyt, reikia paaiškinti bent kelis svarbiausius dalykus.

Pirmiausia iš esmės klaidinga manyti, jog rusišku pavyzdžiu perdirbti asmenvardžiai padeda išlaikyti tikrąjį tarimą. Kalbų garsinė sandara yra tiek skirtinga, kad tik nedaugelis vienos kalbos garsų turi apytikrų atitikmenų kitoje. Tad "sulietuvinotos" asmenvardžių formos, nerodo nei grafinio vaizdo nei tarimo. Tardami Čerčilis tiksliai neperteikiame originalo formos (rašomos Churchill) nė vieno garso. Perdirbtos pavardės yra

Šlaitytojai rašo "Darbininkui"

Per greitai slenkame žemyn

Seniau jau buvo aišku, kad Lietuvai atkūrus nepriklausomybę ir mums, kurie Lietuvon negrįžtame, tampant emigrantais, lietuviškasis gyvenimas Amerikoje silpnės greitesniu tempu negu iki šiol. Bet slenkame greičiau negu buvo galima manyti. Lietuvių Bendruomenė visada buvo vieninga, dabar susiskaldžiusi. Lietuvių Fonde aiškiai vyksta neaiškūs reikalai. Tuščios ambicijos prasiveržia ir finansinėje sferoje. Nepagirtini dalykai vyksta taip pat politikoje ir žurnalistikoje. Agresyvūs antraeiliai ir

trečiaeiliai žurnalistai klaidinanti informacija veržiasi į spaudos skiltis, arogantai analfabetai dolerių argumentais taikosi į politikos autoritetus, visa esmė antikudirkininkai viešai skelbiasi kone Vinco Kudirkos ipėdiniais.

Šiuokart apsiriboję žurnalistikos pastarųjų dienų bent trim faktais.

"Draugas" IV.9 rašo: "1996 m. balandžio 1 d. Centro ir Rytų Amerikos Europiečių koalicijos (CEEC) atstovai ALTo reikalais vyksta į valstybės departamentą,

kviečiant rusų reikalams pareigūno Strobe Talbott. Delegacijoje dalyvaus ALTo atstovas dr. Jonas Genys". Jei ta žinutė būtų balandžio 1-sios pokštas, ir tai nebūtų pateisinama. Bet iš tikro pasimatymas su p. Talbott ir jo bendradarbiais įvyko. Buvo diskutuojami ne "ALTo reikalai", bet NATO plėtimo, paramos Baltijos valstybėms, galimos Rusijos grėsmės kaimynams ir kiti rimti klausimai. Strobe Talbott'a, valstybės sekretoriaus Warren Christopher pavaduotoja, vadinti "rusų reikalams pareigūnu" yra tiesioginis Amerikos vyriausybės įžeidimas.

"Tėviškės žiburiai" IV.2 skelbia nuotrauką su tokiu parašu: "Nuotauko JAV ambasadoriaus Lietuvai William Clarke suruoštame priėmimo Vilniuje". Nuotraukoje matyti keli kanadiečiai lietuviai ir seimo narys Kazys Bobelis. Kiek aš su tais reikalais esu

susipažinęs, manau, kad vietos tiesai pritrūksta, kur pasimaišo K. Bobelis. Pritrūko ir čia. Amerikos ambasadoriumi Lietuvoje anksčiau buvo Darryl Johnson, dabar - James Swihard. Sunku patikėti, kad Amerika būtų pasikyrusi specialų ambasadorių Bobeliui priėmimą suorganizuoti.

"Drauge" III.28 žurnalistas VŠ nepateisinamai bloga lietuvių kalba ir klupdamas logikoje tarp kitų pateikia ir tokią informaciją: "Visose vietose Tėvynės sąjunga seka Lietuvos Katalikų demokratų partiją su Lietuvos Socialistų demokratų partija". Čia jis kalba apie TS/LK jaunimo vykdomą Lietuvoje politinę apklausą.

Pagalvokime, kaip Lietuvos lietuviai reaguos, pamatę tokią informaciją. Pirmąja, jei patikės, bus suklaidinti. Kartą Lietuvos spaudoje skaičiau p. Genelio pasikalbėjimą, kur jis samoningai klaidino Lietuvos skaitytojus, esą ALTa atstovaujanti milijonui Amerikos lietuvių. Dabar pagalvos, kad milijonas Amerikos lietuvių iš tikro Valstybės departamentui gali rūpėti, ir koks tai "rusų reikalams pareigūnas" gal ir panorėjo pasikalbėti. O iš tikro nėra Amerikoje milijono lietuvių, nei Valstybės departamente tokio "rusų reikalams pareigūno". ALTo reikalais etninių organizacijų koalicija ten nesikalbėjo.

Perskaitykite kitas dvi cituotas žinutes, šiek tiek apsišvietę Lietuvos lietuviai pasakys: "Na, ir žioplai išseivijos žurnalistai. Nežino, kad Lietuvoje nėra nė 'ambasadoriaus Clarke', nė 'Lietuvos Katalikų demokratų partijos', nė 'Lietuvos Socialistų demokratų partijos'".

Jau ne bolševikmetis. Išseivijos spauda Lietuvą pasiekia.

Juozas Kojelis

Gerb. p. J. Kelerai,

dėkojame už Jūsų parodytą dėmesį mūsų bibliotekai.

Jūsų leidžiamas "Darbininkas" yra mielai skaitomas mūsų bibliotekoje. Mes su malonumu norėtume jį gauti pastoviai ir taip dažnai, kaip jūs turėtumėte galimybę siųsti.

Su pagarba -

Irena Surgėlienė,

Lietuvos Mokslų Akademijos bibliotekos skyriaus vedėja

Jeigu Jus domina naujausi įvykiai Amerikoje ir Lietuvoje, užsakykite DARBININKĄ. Šis laikraštis tikrai neapvils Jūsų. Jau 80 metų Amerikos lietuviai skaito DARBININKĄ. Skaitykite DARBININKĄ ir pasiūlykite jį savo draugams.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296-4130

PAVASARIS LIETUVOJE!

Skrydžių kainos iš **New Yorko** į **Vilnių** ir atgal:

Balandžio 1 -- gegužės 15 - \$600

Gegužės 16 -- birželio 5 - \$650

plius mokesčiai

Kainos sumažintos ir iš kitų miestų.

Prašykite mūsų brošiūros apie keliones
į Lietuvą, Latviją, Estiją.

VYTIS TRAVEL

40 - 24 235 St.

Douglaston, NY 11363

Tel. 718 - 423 - 6161

1-800-77-VYTIS

PASINAUDOKITE PAPIGINTOMIS KAINOMIS

**pavasari ir vasarą, skrisdami į
Vilnių ir Rygą!**

Mes taip pat siūlome patogius skrydžius ir keliones
laivu į Karibų salas, Australiją, Aziją ir Europą.

Dėl daugiau informacijų skambinti:

AIREX TRAVEL AGENCY

382 Broad Ave.

Leonia, NJ 07605

(201) 944-1273 (800) 955-7370 (201) 947-2189

VILTIS
(HOPE)

LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

TIESIOGINIAI SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ

GEGUŽĖS mėn. siuntinius paimsime šiose vietovėse:

BROOKLYN, NY	gegužės 11	12:00 - 2:00 v. pp.
CAPE COD, MA	gegužės 15	3:30 - 5:00 v. p.p.
LOWELL, MA	gegužės 17	12:00 - 1:00 v. p.p.
LAWRENCE, MA	gegužės 17	2:00 - 3:00 v. p.p.
NASHUA, NH	gegužės 17	4:00 - 5:00 v. p.p.
WORCESTER, MA	gegužės 18	11:00 - 3:00 v. p.p.
WATERBURY, CT	gegužės 18	9:30 - 11:00 v. ryto
HARTFORD, CT	gegužės 18	12:00 - 2:00 v. p.p.
NORWOOD, MA	gegužės 22	6:00 - 7:00 v. vak.
PUTNAM, CT	gegužės 23	1:00 - 2:30 v. p.p.
PROVIDENCE, R.I.	gegužės 23	4:00 - 6:00 v. vak.
BINGHAMPTON, NY	gegužės 31	9:00 - 10:00 v. ryto
SCRANTON, PA	gegužės 31	12:00 - 1:00 v. p.p.
FRACKVILLE, PA	gegužės 31	3:00 - 5:00 v. p.p.
BALTIMORE Lithuanian fest. birželio 1		12:00 - 6:00 v. vak.
BALTIMORE Lithuanian fest. birželio 2		12:00 - 6:00 v. vak.

Dėl pinigų pervedimo, dėl Air Cargo siuntinių ir
kitokios informacijos prašome teirautis telefonu:

(617) 269 - 4455

Pirmasis McDonalds restoranas Vilniuje.

V. Kapočiaus nuotr.

WARTA

TRAVEL & SHIPPING AGENCY

536 Westfield Avenue & Elmora Elizabeth, NJ 07208

Telephone (908) 527-1000 FAX: (908) 527-1122

Garantuotas, greitas ir saugus siuntinių pristatymas

NUO DURŲ IKI DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 5 - 6 savaites
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

Greitai ir saugiai Jūsų siuntiniai pristatomi

gavėjams asmeniškai į namus po visą Lietuvą.

Visi siuntiniai apdraudžiami. Muitų nėra

Minimalus mokestis už persiuntimą yra 20 dol.

We deliver to

BALTIC STATES, POLAND, SLOVAKIA, BELARUS,
UKRAINE, MOLDOVA, RUSSIA and CENTRAL ASIA.

atlanta IE, Inc.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,

o oro paštu - per 14-a darbo dienų

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.

APRIL - MAY PICK-UP SCHEDULE

05/09 THU	NEWARK, NJ	11-12 Noon
05/13 MON	NEW BRITAIN, CT	11-12 Noon
05/13 MON	NEW HAVEN, CT	2 - 3 PM
05/13 MON	WATERBURY, CT	4 - 5 PM
05/16 THU	PHILADELPHIA, PA	11-12 Noon
05/17/FRI	KEARNY, NJ	11-12 Noon
05/17 FRI	PATERSON, NJ	1 - 2 PM
05/23 THU	NEWARK, NJ	11-12 PM
05/25 SAT	BROOKLYN, NY	12 - 1 PM
05/27 MON	NEW BRITAIN, CT	11-12 Noon
05/27 MON	NEW HAVEN, CT	2 - 3 PM
05/27 MON	WATERBURY, CT	4 - 5 PM
05/30 THU	PHILADELPHIA, PA	11-12 Noon
05/30 THU	BALTIMORE, MD	4 - 5 PM

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$550 r.t.

Chicago-Vilnius-Chicago \$570 r.t.

One way to Vilnius \$360

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211

New York, NY 10107

Tel.: (212) 541-5707

MES SIŪLOME PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS AMERIKOJE AR KANADOJE

Ferrante Travel Center

135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650

(800) 654-2432

(201) 592-8780

Lietuviai esame visi -
Lietuvių Fonde ar esi?

LITUANIAN FOUNDATION

Santrumpos: atm.jn. = atminimo įnašas, pavardė po dvitaškio = aukotojas, jm. = įmokėjo, asm. = asmuo, suma po pavardės = įnašų iš viso.

1996 m. sausio mėn.

2 x \$5 - Mačionis Antanas ir Irena, \$705; Vaitėnas Alberta, \$105.
2 x \$10 - Bartkutė Julija R., \$110; Rutkauskas Ona atm. in., \$10.
1 x \$15 - Griškienė Aldona, \$315.
5 x \$25 - Bagdonas Leon, \$65; Musteikis A., \$275; Radas Julius atm. in.: Regina Radas Tack, \$195; Šimukonis Algirdas, \$175; Stulpinas Stasys atm. in.: Stulpin Lindmilla, \$335.
1 x \$30 - Benetytė Jurgita, \$130.
1 x \$40 - Noreikienė Marija, \$540.
1 x \$40.57 - Vaičieliūnienė Kazimiera, \$965.86.
3 x \$50 - Chainsas Viktoras, \$1,300; Kučiauskas Igoris ir Kunigunda, \$1,400; Sved George ir Dana, \$100.
1 x \$75 - Dunajewski Naokaitė dr. Alicija, \$160.
11 x \$100 - Bilėnas Jonas A. ir Dana, \$700; Currier Patrick, \$100; JAV LB Clevelando Apylinkė, \$2,700; Joga Eugenija atm. in.: Empakeris Viktorija ir Donatas, \$100; Kisieliene Meižiūtė Rozalija atm. in.: Kacillas George, \$100; Labunskas Petras ir Rozalija atm. in.: Steikūnas Monika, \$100; Rimkus, Juozas ir Marija atm. in.: Zita Zvirzdienė, \$600; Sealey prof. Raphael, \$1,700; Ulpaitė Irena, \$225; Val Vito ir Regina, \$850; Zailskas Antanas ir Teodora, \$900.
1 x \$215 - Marčiukaitienė Elena atm. in.: jm. 11 asm., \$215.
Iš viso \$1,820.57.

1996 m. vasario mėn.

1 x \$20 - Bogutienė Eugenija atm. in.: JAV LB St. Peterburgo Apylinkė, \$210.
2 x \$25 - Bilaitis Jurgis atm. in.: Bilaitienė Albina, \$200; Venclovas Elena atm. in.: Hoepner Sigita, \$25.
1 x \$30 - Vaičys Jonas ir Elena, \$280.
1 x \$45 - Sukauskas Antanas atm. in.: jm. 2 asm., \$145.
4 x \$50 - Galdikas Valentinas atm. in.: Galdikas Sofija, \$450; Klossis Walter, \$510; Skuodas Justin, Vasario 16 progą, \$550; Žekonis dr. Mindaugas, \$100.
9 x \$100 - Dorr Timothy B. ir Jeanne, \$100; Gečienė Saulė atm. in.: Gečas Alfonsas, \$600; Jakas Romas, \$100; Karaša Narimantas ir Ona, \$380; Lapatinskas Vytautas ir Alicė, \$1,100; Lietuvių Padėkos Paminklo Fondas: Oniūnas V. M., \$9,365; Reikenis Richardas ir Živilė, \$300; Varnelis Apolinaras ir Jadvyga (mirusi), \$1,200; Vasys Dalius F., \$250.
1 x \$150 - Elertienė Ona, \$750.
1 x \$200 - Bartosevičius Eugenija atm. in.: Varnelis Apolinaras, \$900.
1 x \$750 - Boley Joseph, testamentinis palikimas, \$850.
2 x \$1,000 - Padzukas Frank, testamentinis palikimas, \$1,000; Valys Vytautas ir Ona (mirusi), \$2,220.
Iš viso \$4,345.00.

Lietuvių Fondo pagrindiniam kapitalui gauta aukų iki 1996.II.29 - **8,280,724** dol. Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, meną, kultūrą ir jaunimą 4,091,621 dol. Palikimais gauta 3,953,742 dol.

Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui: LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION.

Visi remkime Lietuvių Fondą, nes Lietuvių Fondas remia lietuviybę.

Suffolk apskrities Lietuvių klubo susirinkimas

Kovo 31 d., 1:30 val. popiet, Church of the Resurrection bažnyčios salėje, Smithtown, L. I., įvyko Amerikos Lietuvių piliečių Suffolk apskrities klubo metinis susirinkimas. Susirinko gražus būrelis lietuvių, plačiai išsisklaidžiusių tolimame New Yorko rytiniame užmiestyje.

Susirinkimą atidarė ir jam vadovavo klubo pirmininkas Algirdas Mačiulaitis. Pagerbus atsisojimu praėjusiais metais mirusius klubo narius, valdybos sekretorė Elena Juškienė perskaitė pereito metinio susirinkimo protokolą. Ji priėmus, išdininkė Magdalena Jankauskienė pateikė pranešimą apie klubo

finansinę būklę, iš kurio paaiškėjo, kad ji labai gera. Pagrindinį pranešimą apie klubo veiklą padarė pats pirmininkas. Buvo pranešta, kad klubo sklypas Port Jefferson mieste pagaliau buvo parduotas.

Pagal tradiciją, metiniuose susirinkimuose iš klubo išdo visa da paskirstomos aukos paremti įvairių lietuvių organizacijų veiklai. Ir šiame susirinkime taip padaryta. Šiemet buvo gauta apie 20 prašymų. Po ilgų diskusijų susirinkimas nutarė paremti partizanų ir politinius kalinius Lietuvoje, Lietuvos Katalikų Moterų Sąjungą, Vilniaus krašto lietuvių laikraštį "Voruta", Lietu-

Lietuvių bendruomenės New Yorko apygardos suvažiavimo dalyviai.

A. Žumbakienės nuotr.

Mokytojų darbo konferencija

Š. m. kovo 10 dieną Pasaulio lietuvių centro Bočių menėje vyko mokytojų darbo konferencija, kurią suruošė LB švietimo taryba, vadovaujama pirminkės Reginos Kučienės. Konferencijos dienotvarkėje buvo dvi temos: "Lituanistinių mokyklų tikslas" ir "Pagrindinės dėstomos temos mokyklų programose". Šių temų nagrinėjimas konferencijoje pasirinktas neatsitiktinai. Jau senokai lietuviškoje visuomenėje sklendo nerimastingos

kalbos apie tai, jog lituanistinės mokyklos nebeatitinka laikmečio reikalavimų, mokymo programos pasenusios, mokiniai sunkiai, o kartais ir visai nepajėgia įsisavinti medžiagų. Pasiūta užuominų, kad mokyklų iš viso nebereikia, siūloma įsteigti vietoj jų lituanistinius kursus.

LB švietimo taryba, tvirtai tikėdama lituanistinių mokyklų reikalingumu ne tik dabar, bet ir ateityje, sukvietė didžiausių lituanistinių mokyklų mokytojas

aptarti šiuos gyvybiškai svarbius klausimus. Konferencijos darbas vyko neįprastai - diskusijų būdu.

Diskusiją "Lituanistinių mokyklų tikslas" pravedė LB švietimo tarybos narė pedagogė Rima Kašubaitė-Binder. Vedančioji dalyvės suskirstė grupėmis. Mokytojos, pasitarusios grupėje, turėjo viešai pateikti mokyklos tikslo formulę. Vien pateikimo ne užteko, reikėjo ją paaiškinti ir apginti. Kiekviena konferencijos dalyvė galėjo išreikšti savo

nuomonę, pateikti savo mintį, kurių buvo daug ir įvairių.

Po ilgų diskusijų vieningai nutarta, kad lituanistinių mokyklų tikslas yra ir bus ateityje - kiekvienam vaikui sudaryti sąlygas mokytis ir bendrauti lietuvių tarpe lietuviškai. Visa tai galima įgyvendinti su tėvų parama mokyklai ir pagalba vaikams.

Antroje konferencijos dalyje, kurią pravedė LB švietimo tarybos narė Aldona Rauchienė, mokytojos tarėsi, kokios pagrindinės dėstomos temos mokyklų programose turėtų būti. Lentoje buvo surašyti pavadinimai, pavyzdžiui: gramatika / rašymas, skaitymas / literatūra, istorija, geografija ir t. t. Kiekviena konferencijos dalyvė ar dalyvis septynių balų sistemoje turėjo įvertinti kiekvienos temos svarbą. Šio svarbaus uždavinio paskubomis neįmanoma išspręsti. Nutarta šią temą vėliau aptarti Mokytojų studijų savaitės metu. Suvedus šios konferencijos ir studijų savaitės rezultatus LB švietimo taryba nustatys, kokios temos būtiniausios lietuviškose mokyklose. Konferencijos pabaigoje dalyviai turėjo galimybę pateikti savo išvadas ir pasiūlymus.

Irena Vilimienė

DARBININKE paskelbta reklama patikimai ir greitai pasieks skaitytoją. Skelbkitės viename iš seniausių Amerikos lietuvių laikraščių **DARBININKAS**.

Vilniaus senamiestis. Siauroje viduramžių Stiklių gatvelėje išsidėstę jaukios suvenyrų parduotuvėlės, kavinės ir garsus restoranas "Stikliai".

V. Kapočiaus nuotr.

ją, kartu su Seimo rinktais nariais į PLB valdybą įėjo 1991 metais Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese išrinktas Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas Paulius Mickus. Taip pat pagal PLB Konstituciją PLB valdyba pati galėjo kooptuoti dar du narius ir ji kooptavo vicepirmininkus Kostą Dočkų ir Mildą Lenkauskienę. Tokiu būdu PLB valdybą sudarė dešimt narių. 1994 m. vasarą, prieš kandidatavimą į JAV LB Krašto valdybos pirmininkus, iš PLB valdybos pasitraukė rinktas narys Vytautas Kamantas ir, kiek vėliau, kooptuotas narys Kostas Dočkus. PLB valdyba į kooptuoto nario Kosto Dočkaus vietą likusiai kadencijai vicepirmininku finansams pakvietė Aleksą Vitkų. Į 1992 metais Seimo sesijoje rinkto ir vėliau iš PLB valdybos pasitraukusio nario Vytauto Kamanto vietą PLB valdyba pagal PLB Konstituciją negalėjo kooptuoti naujo nario. Valdyba nutarė kreiptis į Aštuntąjį PLB seimą ir prašyti, kad Seimas sutiktų į pasitraukusio rinkto nario vietą korespondenciniu būdu patvirtinti arba išrinkti naują PLB valdybos narį.

PLB VIII-ojo seimo tvirtinimui PLB valdybos nutarimu pasiūlytas naujas PLB valdybos narys yra Juozas Gaila, dabartinis PLB atstovas Vilniuje, ilgametis JAV Lietuvių Bendruomenės dar-

dama dėmesin vėliausius ekonominis ir politinius pasikeitimus, rinkimines nuotaikas, PLB valdyba nerado kitos išeities kaip IX PLB seimą atidėti vieneriems metams ir jį šaukti 1997 metų vasaros pradžioje (birželio pabaigoje arba liepos pradžioje). Kadangi PLB VIII-ojo seimo sesijoje, įvykusioje 1992 m. liepos 1-4 d. Lemonte, JAV, PLB valdyba buvo išrinkta ketverių metų kadencijai, kuri baigiasi šiais metais (1996), tai sekančio PLB IX seimo sesijos atidėjimas 1997 metams reikalauja dabartinės PLB Valdybos, o taip pat ir dabartinio Aštuntojo PLB seimo kadencijos pratęsimo. Visai panašus precedentas buvo prieš maždaug dešimtį metų, kada Septyntasis PLB seimas turėjo būti šaukiamas 1987 metais, tačiau dėl tuometinių svarbių priežasčių PLB valdyba

(mukelta į 8 psl.)

Dėmesio!

HARTFORD, CT.

Jau organizuojamas autobusas į **X-ąją Šokių Šventę Chicagoje**. Kelionės datos: liepos 4 d. - liepos 9 d. Bus sustojama ir Niagara Falls. Teirautis: Damutė Grajauskienė, tel. (860) 658-6452 arba rašyti: P. O. Box 513, Simsbury, CT 06070. (sk.).

PLB seimo korespondencinis posėdis

1996 m. balandžio 14 d. prasidėjo PLB VIII-ojo seimo korespondencinis posėdis, kuris tęsis iki gegužės 15 dienos. Pagal PLB Konstituciją, PLB seimas yra vyriausiasis PLB organas ir, reikalingi esant, atskirus svarbius klausimus tarp sesijų sprendžia korespondenciniu balsavimu. Tie svarbūs klausimai šiuo metu yra vieno naujo PLB valdybos nario tvirtinimas ir sekančio PLB seimo sesijos atidėjimas vieneriems metams (1997).

1992 m. liepos 1-4 d. Lemonte (prie Chicago), JAV, buvo su-

sirinkęs dabartinis Aštuntasis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas į darbo sesiją, taip pradėdamas savo ketverių metų kadenciją, kuri tęsiasi iki bus išrinkti Devintojo PLB seimo atstovai, savo sesijoje turintys perimti tolimą PLB vyriausiojo organo - PLB seimo - darbą. 1992 metų seimo sesijai pirmininkavo Vytautas Kamantas (JAV), Rasa Kurienė (Kanada) ir Paulius Mickus (PLJS/JAV). PLB valdyba dabar paprašė 1992 m. seimo sesijos pirmininkus prarasti korespondencinį posėdį. Jie sutiko ir posė-

dį jau pradėjo išsiųsdami laiškus su paaiškinimais ir priedais, balsavimo kortelėmis, gražinimo vokais ir Seimo atstovų pasisakymų lapais į 29 pasaulio kraštus ten gyvenantiems Seimo atstovams.

1992 metais Seime buvo išrinkta PLB valdyba, kuri tada pasiskirstė pareigoms taip: pirmininkas Bronius Nainys, vicepirmininkai Rimas Česonis, Vacys Garbonkus, Vytautas Kamantas, dr. Petras Kisieličius, dr. Vitalija Vasaitienė, sekretorė Baniutė Kronienė. Pagal PLB Konstituci-

(kkm)

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: 71712.107@compuserve.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Motinos diena Amerikoje švenčiama ši sekmadienį, **gegužės 12 d.** Lietuvoje ji buvo švenčiama gegužės 5 d., pirmąjį mėnesio sekmadienį.

Sutvirtinimo Sakramentą vyskupas Paulius Baltakis, OFM, suteiks Apiešikimo parapijoje, No. 5th St., Brooklyn, NY, sumos metu per Sekmines, gegužės 26 d., 11 val. Norintieji jį gauti, prašomi susisiekti su klebonu kun. Vytautu Palubinsku, tel. (718) 387-2111.

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos metinis suvažiavimas įvyks š. m. gegužės 27 d., Vainikų Dieną (Memorial Day), Putnam, CT.

Amerikos Lietuvių Kūnų Vienybės seimas įvyks š. m. spalio 7 - 8 d. Putnam, CT.

LB New Yorko Versmės apylinkės metinis narių susirinkimas įvyks š. m. gegužės 19 d., sekmadienį, 1 val. popiet, Kultūros Židinio posėdžių mėnėje. Visi naujai į JAV atvykusieji lietuviai prašomi dalyvauti.

Metropolitan opera pagerbė savo dirigentą

Balandžio 27, šeštadienio vakare, Metropolitan opera pagerbė savo vadovą ir vyriausią dirigentą James Levine, 25 metų sukakties proga, kai jis dirba šioje operoje. Ta proga buvo surengtas didžiulis koncertas, kuris prasidėjo 7 val. vak. ir baigėsi 2 val. ryto. Koncertui dirigavo pats suaktyvininkas. Koncertas buvo transliuojamas per radiją ir rodomas TV 13 kanale. Sekmadienį tas pats kanalas koncertą pakartojo. Transliacija užtruko tris su puse valandos.

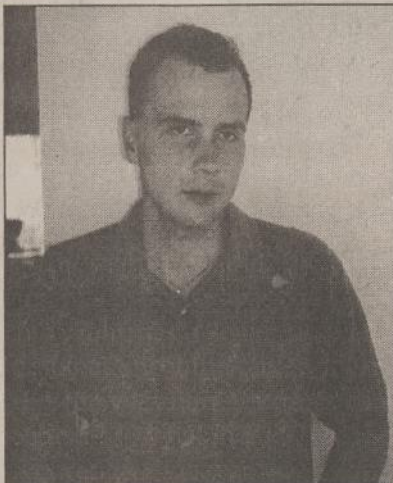
Koncertas buvo trijų dalių. Pirmoje dalyje buvo atlikta 14 kūrinių, antroje - 10, trečioje - 21. Viso 45 kūriniai. Dainavo operos solistai, svečiai solistai, suvažiavę iš įvairių kraštų, operos choras.

Kiekviena dalis atskirai dekoruota, o dekoracijos buvo keičiamos ir programos metu. Pranešėjas savo kalboje išryškino Levine nuopelnus operai; per 25 metus jis yra dirigavęs 1500 operų.

Dainininkai buvo apsirengę vakariniais koncerto drabužiais. Dekoracijos panaudotos kaip scenos papuošimas, netaikant jų prie atliekamų kūrinių. (p.j.)

Vatikanas praneša, kad pasibaigė 11 metų trukęs lietuvių kalba Mišių transliavimas į Lietuvą per Vatikaną radiją. Mišių transliacija Lietuvai dabar vyksta tuo pačiu laiku iš Vilniaus katedros.

Vilniaus radijas praneša, kad nuo gegužės 6 d. transliacijos į JAV lietuvių kalba bus girdimos 9560 kilohercų dažniu. Prašo parašyti, ar gerai programos girdimos. Adresas: Vilniaus radijas užsieniui, S. Konarskio 49, Vilnius 2674, Lithuania.

ARNAS NEMICKAS - hidrogeologijos magistras

New Yorko valst. universitetas (Stony Brook) suteikė Arnui Nemickui hidrogeologijos magistro laipsnį.

Arnas, 1991 m. įgijęs urbanistikos bakalaurą Marylando universitete (College Park), iš pradžių dirbo architektūros srityje, o vėliau perėjo į gamtos išteklių tyrimo bendrovę. Čia jam sudarė sąlygos tęsti mokslą New Yorko valst. universitete (darbo istaiga apmokėjo mokslapilnigius). Arnas, dirbdamas profesinį darbą, lankė universitetą, išlaikė reikalaujamus egzaminus ir, apgynęs diplominį projektą, šiomis dienomis įgijo hidrogeologijos magistro laipsnį. Arnas reiškėsi ir lietuvių gyvenime: New Yorko baigė Maironio lituanistinę mokyklą, *Tryptinyje* šoko tautinius šokius, dalyvavo lietuvių skautų ir Atletų sporto klubo veikloje.

P. Kr.
Vilius Kavaliauskas, Lietuvos prezidento atstovas spaudai, pereitą savaitę lankėsi New Yorko. Jo kelionės tikslas buvo pasirūpinti Freiburgo meno mokyklos archyvo pervežimu į Lietuvą. Ši mokykla šiemet švenčia 50 metų sukaktį. Balandžio 29 d. Romo Kezio kelionių biuro *Vytis* patalpose V. Kavaliauskas susitiko su vietiniais spaudos žmonėmis ir visuomenininkais. Dalyvavo 8 asmenys. Svečias papasakojo apie savo kelionės tikslą, nušvietė sunkią ekonominę padėtį Lietuvoje, ten vyraujančią korupciją. Į Lietuvą grįžo balandžio 30 d. su juo drauge išvyko ir buvęs Freiburgo meno mokyklos direktorius dailininkas Vytautas K. Jonynas iš New Yorko.

PINIGAI PERVEDAMI I LIETUVĄ. Siuntiniai, maisto siuntiniai, **komercinės siuntos** laivu arba oro paštu - **air cargo. TRANSPAK**, 2638 W. 69th Street. Chicago, IL 60629. Telef. (312) 436-7772. CON-NECTICUT valstijoje (203) 232-6600. (sk.)

Metinė susiartinimo šventė - piknikas Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserų sodyboje, Putnam, CT, ir Neringos stovyklos vaikų pasirodymas įvyks š. m. liepos 28 d. Į šią šventę suvažiuoja labai daug žmonių, organizuojamas autobusas.

"Leliumai" choras su vadovu prof. A. Petrausku.

S. Narkėliūnaitės nuotrauka

ISPŪDINGAS KONCERTAS KULTŪROS ŽIDINYJE

Koncertavo iš Lietuvos atvykęs choras "Leliumai"

Š. m. balandžio 10 - 25 d. Amerikoje svečiavosi pagarsėjęs mėgėjų choras iš Kauno "Leliumai". Chorą pakvietė Buffalo choro klubas. Grįždamas sustojo New Yorko.

Laisvės Žiburio radijas, kuriam vadovauja Romas Kezys, išnaudojo šią progą ir pakvietė chorą koncertuoti Kultūros Židinyje. Pristatant prie choro kelionės plano, koncertas buvo surengtas ne savaitgalį, bet darbo dieną, balandžio 24 d., trečiadienį. Paprastai į Laisvės Žiburio koncertus susirenka daug žmonių, ir šiame koncerte buvo apie 200.

Svečiai apžiūri New Yorką

Choras į New Yorką atvyko balandžio 23 d., apsigyveno viešbutyje Manhattane. Balandžio 24 d. rytą svečiams buvo parodytas New Yorkas. Laisvės Žiburio pasamdytas autobusas juos paviežiojo po New Yorką. Svečių vadovu buvo Petras Sandanavičius, kuris gerai pažįsta miestą. Buvo parodytos svarbiausios miesto įžymybės. Prieš 5 val. p.p. autobusas svečius atvežė į Kultūros Židinį. Čia buvo užkari-džiai, čia choristai pasiruošę koncertui, kurio pradžia buvo 7 v. v.

Choro vardo kilmė

Choro vardas "Leliumai" daug kam atrodo labai keistas. Ką jis reiškia, iš kur paimtas tas žodis? Choro vadovas kilęs iš Dzūkijos. Yra tokia dzūkiska daina; kur žodis "leliumai" kartojamas daug kartų... "Atvažiavo leliumai"...

Tad choras ir pasivadino tuo keistu, neįprastu vardu, kuris juos išskyrė iš kitų chorų tarpo, kaip ir jo sugebėjimas išlaikyti aukštą dainavimo kultūrą.

"Leliumai" yra daug kur koncertavę Lietuvoje, keliavę į kitus kraštus, buvę Latvijoje, Estijoje; Gruzijoje, Baltarusijoje, Airijoje, Vengrijoje, Korėjoje, Rumunijoje, Vokietijoje.

Koncerto programa

Choras scenoje sustojo ant specialių suolų. Viena po kitos taigi pratesti ir Seimo, ir PLB valdybos ketverių metų kadencijas penkeriems metams. Tą reikalą tada sprendė ir balsavo tuometinis Seštasis PLB seimas korespondenciniu balsavimu per korespondencinį posėdį.

PLB VIII-jo seimo atstovai, susipažinę su jiems atsiųsta informacija, turės balsuoti dėl sekancios PLB seimo sesijos atidėjimo 1997 metams ir taip pat dėl dabartinio PLB seimo ir PLB valdybos kadencijos pratęsimo dar vieneriems metams, iš viso penkerių metų laikotarpiui. Šiuo klausimu bus viešas balsavimas, nes Seimo atstovus rinkusieji Bendruomenių nariai turi pilną

teisę, beje, galėjo būti kur kas spalvingesni. Daugumos prijuostės buvo baltos, ir kitos tautinio kostiumo dalys - mažai spalvingos, mažai ornamentuotos.

Gaila, kad salė neturi pristatomo tiltelio dirigentui. Šį sykį prie scenos buvo sustatyti du stalai, ir ant jų stovėjo dirigentas. Publika jaudinosi, kad jis kartais nenužengtų nuo "platformos" ir nenukristų.

Pradėdamas koncertą, vadovas paaiškino, iš kur paimtas choro vardas. Tai ir šį koncertą pradėjo daina, kurioje kartojosi žodis "leliumai".

Pirmasis į programą įrašytas kūrinys buvo J. Dambrausko "Malda už tėvynę". Čia choras ir parodė savo dainavimo stilių - savo pajėgumą, aukštą dainavimo kultūrą. Lyg koks muzikos instrumentas, lyg vargonai balsai plaukė ir pynėsi įvairiausiais būdais. Choras kuo tobuliausiai susidainavęs, lankstus. Ir sunkiausius kūrinius perduoda žaismingai, išryškindamas kūrinio esmę.

Pirmoje dalyje dar buvo šie lietuvių muzikų kūriniai: J. Kačinsko "Beržas", žodžiai J. Tysliavos; A. Martinaičio "Žemaičių plentas", žodžiai M. Martinaičio, ir trys kitų tautų kompozitorių kūriniai. Pabaigai J. Juozapavičiaus "Giružė", žodžiai S. Žilbino.

Iš tos dalies vienas kūrinys buvo praleistas. Vadovas atsiprašė, nes choras esąs pavargęs, jam tekę kas dieną atlikti bent po du koncertus; tai sunku šio koncerto kūrinį "Cantus gloriosus" praleido.

Antroji koncerto dalis buvo skirta vien lietuviškai kūrybai, kuri buvo romantiškesnė, publiškai artimesnė.

Šioje dalyje choras atliko: "Lietuviais esame mes gimę", muz. St. Šimkaus, žodžiai Girėno - J. Sauerverino; "Užmigo žemė", muz. Č. Sasnausko, žodžiai Maironio; "Kur lygūs laukai", muz. J. Tallat-Kelpšos, žodžiai Maironio. Toliau atliko eilę liaudies dainų: "Tykus buvo vakarėlis", harm. J. Švedo; "Už jūrų marių", harm. K. V. Banaičio; "Pasvarstyk antelą", harm. L. Povilaičio; "Ko liū-

di, putinėli", harm. J. Naujalis, "Voverė", harm. J. Bačinsko; "Šarkele, varnele", muzika J. Tamulionio, žodžiai liaudies.

Toliau buvo atliktas sudėtingas kūrinys "Karčiama", muzika A. Bražinsko, žodžiai V. Bložės. Pabaigai - "Lietuva brangi", muzika J. Naujalis, aranžuota J. Juzeliūno, žodžiai Maironio.

Pabaigoje išeiktos gėlės

Pirmoje ir antroje dalyje keletą kūrinių dirigavo chormeisterė Ramutė Streimikytė.

Vadovas pasirenka sunkius kūrinius, kurie reikalauja išlavinto choro. Įvairios formos, stiliai perduodami nepaprastai subtiliai, aukšta dainavimo kultūra. Tai ir sudaro choro stiprybę. Kad to pasiektum, reikia daug ir labai daug dirbti.

To ir pasiekė vadovas prof. Albinas Petrauskas.

Po koncerto apatinėje salėje buvo vakaronė. Choras vakarieniavo, protarpiais dainavo. Prie jų prisijungė ir vakaronės publika.

Šis koncertas buvo 54-tasis Laisvės Žiburio koncertas. Juo pradėta Laisvės Žiburio radijo 30 metų sukaktis. Baigiamasis suaktyvininkas koncertas bus lapkričio 30 d. Lincoln centre Manhattan, NY. Jo programą atliks Lietuvos valstybinis ansamblis "Lietuva". p.j.

Dėkojame

Vincas Staknys, Stuart, FL, pagerbdamas savo mirusio brolio Klemenso Staknio atminimą, parėmė *Darbininką*, atsiųsdamas 100 dol. čekį. **Nuoširdžiai dėkojame Vincui Stakniui už paramą mūsų spaudai.**

Elvira Ošlapienė, Old Greenwich, CT, yra ilgametė dosni mūsų spaudos rėmėja. Kaip kasmet, taip ir šiemet apmokėjo savo prenumeratą su 100 dol. čekiu. **Nuoširdžiai dėkojame už nuolatinę paramą mūsų spaudai.**

Marija D. Navickienė, Westlake Village, CA, apmokėjo prenumeratą, atsiųsdama 75 dol. čekį. **Nuoširdžiai dėkojame už mūsų spaudos stiprinimą.**

PLB seimo korespondencinis posėdis

(atkelta iš 7 psl.)

turėjo jį nukelti į 1988 metus, taigi pratesti ir Seimo, ir PLB valdybos ketverių metų kadencijas penkeriems metams. Tą reikalą tada sprendė ir balsavo tuometinis Seštasis PLB seimas korespondenciniu balsavimu per korespondencinį posėdį.

PLB VIII-jo seimo atstovai, susipažinę su jiems atsiųsta informacija, turės balsuoti dėl sekancios PLB seimo sesijos atidėjimo 1997 metams ir taip pat dėl dabartinio PLB seimo ir PLB valdybos kadencijos pratęsimo dar vieneriems metams, iš viso penkerių metų laikotarpiui. Šiuo klausimu bus viešas balsavimas, nes Seimo atstovus rinkusieji Bendruomenių nariai turi pilną

teisę žinoti, kaip jų rinkti atstovai balsuoja. Kiekvienas atstovas šiuo klausimu galės pasisakyti taip, ne, arba susilaikyti.

Per šį korespondencinį posėdį PLB seimo atstovai galės pasisakyti ir kitais rūpimais klausimais, naudodamiesi jiems pasiūstais pasisakymų lapais. Balsus ir pasisakymus Seimo atstovai turi grąžinti kiek galima anksčiau, bet ne vėliau kaip iki 1996 m. gegužės 15 d. PLB seimo prezidiumui šiuo adresu: PLB seimas, 1059 Maplegrove Drive NW, Grand Rapids MI 49504-3835.

Visi gauti laiškai bus suskaičiuoti, visi PLB VIII-jo seimo korespondenciniame posėdyje dalyvaujantieji Seimo atstovai bus

atžymėti PLB VIII-jo seimo atstovų sąrašė ir gauti vokai atidaryti, dalyvaujant ir balsus skaičiuojant JAV Lietuvių Bendruomenės Grand Rapids apylinkės valdybos ir Kontrolės komisijos nariams. Iš grąžintų atidarytų vokų bus išimti slapto balsavimo vokeliai, sumaišyti ir tik po to atidaryti slapto balsų skaičiavimui. Viešo balsavimo duomenys bus atitinkamai pažymėti prie kiekvieno PLB seimo atstovo pavardės bendrame sąrašė. Gauti pasisakymai bus surašyti į vieną bendrą lapą. Pabaigoje bus surašytas balsų skaičiavimo protokolas ir jo rezultatai pranešti PLB VIII-jo seimo atstovams, PLB valdybai ir spau-

PLB Inf.

SKELBIMAI

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Telef. (516) 37-7-1401. **sk.**

Ieško darbo telekomunikacijos inžinierius, 37, iš Lietuvos. Turi viza, employment authorization, SS numerį. Gali dirbti telekomunikacijų srityje, statybose arba prekyboje. Kalba lietuviškai, angliškai, rusiškai, švediškai. Skambinti (718) 956-1653 vakarais. **sk.**

Gardūs lietuviški cepelinai pagal užsakymą. Skambinti tel. (718) 348-4709. **sk.**

Dvi moterys ieško buto Woodhaven rajone. Norėtų gyventi pirmame aukšte, pas lietuvius. Kas turėtų tokį butą, prašomi skambinti tel. (718) 296-4931. **sk.**

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta Darbininko nr. 29, aukojos:

Liudas Normantas, Hiram, ME - 140 dol.

Mrs. Jura Litchfield, New York, NY - 100 dol.

Elizabeth Navikas, E. Hartford, CT - 10 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

"Darbininko" administracija prašo skaitytojus nuolat atkreipti dėmesį į lipinuke ant laikraščio pažymėtą jūsų prenumeratoras pasibaigimo datą EXP. Mielai skaitytojai nuoširdžiai prašomi laiku pratęsti prenumeratą ar sumokėti atsilikusių mokesčių.

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išeivijos lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro pašto prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį \$130 rašyti "Lietuvos aidas" vardu ir siųsti JAV igalio-tiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 708 986-1613.

Skelbkite DARBININKE pasidalinkite džiaugsmu, sveikinkite, išreikškite užuojautą, pirkite, parduokite!

Jūsų pageldavimai mūsų rūpestis.
DARBININKAS

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims gegužės 25 d., šeštadienį nuo 12 val. iki 1 val. popiet Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. (914) 258-5133. Firmos atstovas paima siuntinius ir iš namų.

"VILTIES" siuntinių agentūros atstovas siuntinius vėl priims Brooklyne, Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuves patalpose, gegužės 11, šeštadienį, nuo 12 iki 4 val. popiet. Brooklyne mūsų atstovas yra Algis Jankauskas, tel. (718) 849-2260. Jis gali paimti siuntinius ir iš namų.

Š. m. gegužės 19 d., sekmadienį, 3 val. popiet
Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY įvyks

Popietė - šokiai - Pabendravimas

-- Veiks *Versmės* kavinė --

Bus loterija - laimėjimams leidžiami garsų lietuvių menininkų kūriniai.

Kviečiami naujai atvykusieji ir vietiniai lietuviai.

Įėjimas 10 dol.

LB VERSMĖS APYLINKĖS VALDYBA